

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Освітня програма	35018 Агроінженерія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	208 Агроінженерія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	35018
Назва ОП	Агроінженерія
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	208 Агроінженерія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Кириченко Роман Васильович, Прілепо Наталія Володимирівна, Войтік Андрій Володимирович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	27.03.2024 р. – 29.03.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://tntu.edu.ua/storage/pages/00000799/208-bakalavr_Zvit_SO2.pdf
Програма візиту експертної групи	https://tntu.edu.ua/storage/pages/00000799/208-bakalavr-programa_vizytu-2024.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Експертна група провівши аналіз відомостей самооцінювання та враховуючи інформацію, отриману під час проведення дистанційного етапу акредитаційної експертизи, проаналізувавши докази, переконалася в тому, що освітній процес за ОПП «Агроінженерія» спеціальності 208 «Агроінженерія» за першим рівнем вищої освіти в Тернопільському національному технічному університеті імені Івана Пулюя здійснюється відповідно до результатів сучасних вимог ринку праці, досягнень та технічних рішень в даній галузі. В цілому ОПП відповідає Критеріям акредитації, стратегії розвитку університету, враховує програму розвитку Тернопільської області стосовно потреби в підготовці фахівців агроінженерного напрямку. Освітнє середовище ТНТУ є досить сучасним, комфортним, відкритим для різних категорій здобувачів вищої освіти, задовольняє усі їх основні потреби. Випускники даної освітньої програми є конкурентоспроможними на ринку праці. Університет розміщує інформацію про свою діяльність, студентське життя, результати наукових досліджень на офіційному веб-сайті, Правила прийому на навчання за освітньою програмою та інші нормативні документи, що стосуються вступу розміщені на веб-сайті ТНТУ, є чіткими та зрозумілими. Усі викладачі даної ОПП мають відповідність за академічною кваліфікацією. НПП активно вивчають сучасні практики викладання освітніх компонент ОП у процесі закордонних стажувань (підвищення кваліфікації), стажувань в науково-дослідних установах України, проходження тренінгів на базі ЗВО та неформальної освіти. Процедури конкурсного добору кадрів є прозорою та передбачає врахування результатів рейтингування науково-педагогічної діяльності викладачів. Положення, які визначають правила та процедури регулювання прав і обов'язків усіх учасників освітнього процесу, інформація про ОПП викладені на офіційному сайті ЦНТУ та є доступними і прозорими.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Дана ОПП вдало поєднує аспекти агротехнологій з агроінженерією, що дозволяє готувати кваліфікованих фахівців з необхідними компетентностями. Роботодавці відмічають зацікавленість саме в такому поєднанні знань і вмінь та готові приймати на роботу випускників ОПП. Менеджмент ЗВО має чітку стратегію розвитку даної ОПП в напрямку поєднання агроінженерії та агроскаутингу, впровадження систем машинного зору в агротехнологіях та систем точного землеробства, що дозволить зробити ОПП більш унікальною. Також, під час навчання за ОПП вдало поєднуються навички з конструювання та моделювання елементів машин та процесів в аграрному виробництві. Система контрольних заходів, прозоре та справедливе оцінювання, відповідність підсумкової атестації вимогам стандарту ВО дозволяє ЗВО готувати фахівців з належним рівнем, які є конкурентоспроможними як на регіональному, так і на державному ринку праці. Цьому також сприяють налагоджена тісна співпраця з роботодавцями та залучення професіоналів-практиків і представників роботодавців як до організації, так і до реалізації освітнього процесу. Залучені до викладання за ОПП викладачі мають як академічну, так і професійну кваліфікацію, дотримуються студентоцентризованих підходів у своїй діяльності. Сильною стороною також є наявність в ЗВО системи матеріального та морального заохочення викладачів для стимулювання розвитку їхньої професійної майстерності. ЗВО враховує результати попередніх акредитацій, на належному рівні працює система внутрішнього моніторингу якості освіти. Відповідно до попередніх зауважень і пропозицій активно залучається студентський загал до процедур періодичного перегляду освітньої програми та забезпечення її якості. Зокрема, здобувач вищої освіти є членом робочої групи розробників з формування та оновлення освітньої програми. Започатковано постійно діючий семінар гарантів освітніх програм з метою надання консультативних послуг та обговорення пов'язаних із якістю освітніх програм питань. Сприяє створенню освітнього простору європейського рівня в ЗВО наявність в університеті координатора, відповідального за реалізацію гендерної політики, запобігання та протидії насильству та проведення гендерних аудитів. Присутня опція Accessibility assistant для користувачів із порушенням зору на офіційному сайті університету. Застосовується авторизація користувачів у системі електронного навчання ATutor із використанням елементів штучного інтелекту.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Аналіз регіонального ринку праці вказує на необхідність приділяти більше уваги в ОПП системам гідроприводу та автоматизації в с.г. техніці, системам точного землеробства, зокрема, застосування агродронів. ЕГ вважає за доцільне при наступних переглядах ОПП врахувати побажання роботодавців, що дозволить освітній програмі більше відповідати сучасним вимогам галузевого та регіонального контексту, зробити дану ОПП більш унікальною та конкурентоспроможною. ЕГ відмічає, що ПРН 21 забезпечується частково в межах ОК 27 та 31, де відводиться лише по 2 заняття за даною темою. На зустрічі з роботодавцями відмічено, що з метою кращого формування професійних компетентностей в майбутніх фахівців потрібно збільшити як об'єм дисциплін професійного спрямування, так і кількість виробничого практичного навчання. ЕГ рекомендує при розгляді ОПП на 2024-2025 н.р. врахувати пропозиції роботодавців. Здобувачам не повністю зрозуміла процедура вибору варіативних дисциплін і без допомоги викладачів даний вибір не здійснюється. Це обмежує та ускладнює процедуру вільного, самостійного вибору дисциплін. Рекомендуємо вдосконалити систему вибору з можливістю обирати доступні для вивчення дисципліни залежно від курсу навчання та обраної спеціальності; покращити інформування студентів стосовно кредитно-трансферної системи, процедури вибору дисциплін, кількості доступних кредитів вибіркового вибору дисциплін на кожному курсі навчання; розширити список рекомендованих кафедр дисциплін з аргументуванням, чому саме дані дисципліни рекомендуються для спеціальності 208 бакалаврського рівня.

Спостерігається низький рівень зацікавленості здобувачів про можливості неформальної освіти. ЕГ рекомендує на протязі усього навчального року приділити більше уваги здобувачів до практики визнання знань, які отримані у неформальній освіті і включити дане питання в анкетування здобувачів. Навчальним планом передбачена індивідуальна робота, проте, в силабусах з даних ОК відсутня інформація про індивідуальну роботу та система оцінювання не включає бали за виконання даної роботи. Рекомендуємо висвітлити в силабусах відповідних дисциплін інформацію про вид і зміст індивідуальних завдань, а також, врахувати бали за їх виконання при оцінюванні здобувачів. Відсутність чітких критеріїв оцінювання захисту кваліфікаційної роботи може призвести до суб'єктивності та довільності у процесі оцінювання, викликати недовіру здобувачів до процесу атестації. ЕГ рекомендує, до початку роботи екзаменаційної комісії із захисту кваліфікаційних робіт, доповнити у методичні матеріали чіткими критеріями оцінювання. Недостатність матеріально-технічної бази у частині часткової доступності спеціалізованої аграрної техніки. ЕГ рекомендує ЗВО розширити співпрацю зі стейкхолдерами, розглянувши можливість розміщення зразків нової сільськогосподарської техніки у лабораторіях кафедри технічної механіки та сільськогосподарських машин.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОПП «Агроінженерія» в ТНТУ покликані сформувати у фахівця компетентності (ПРН 5, 7, 12, 13, 16, 17) для роботи в аграрних підприємствах враховуючи особливості регіонального виробництва та із забезпечення загально-технічної підготовки і з врахуванням властивостей ґрунтів, особливостей живлення та захисту рослин тощо. Це забезпечується вивченням наступних освітніх компонентів: ОК 10, 12, 19, 20, 21, 23, 24, 27, 28 та 30. ОПП має нахил до здійснення проектної діяльності з використанням сучасних інформаційних технологій та спеціалізованих прикладних програм (ПРН 6, 7, 8, 11, 12, 25), що дозволяє створювати й досліджувати моделі елементів сільськогосподарських машин чи процесів аграрного виробництва: ОК 7, 19, 26, 29. Цілі ОПП враховують окремі положення стратегії розвитку університету (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=493>), зокрема: здійснення ступеневої підготовки; забезпечення кваліфікованих працівників на регіональному ринку праці відповідно до Концепції розвитку Тернопільської області; впровадження дуальної освіти, яке сьогодні розпочалося зі створення філіалів кафедр на виробництві та проведення частини практичних занять безпосередньо у виробничих умовах (https://kaf-th.tntu.edu.ua/?page_id=893); розвиток системи забезпечення якості освіти – в минулому році пройдено сертифікації німецькою компанією DQS на відповідність стандарту ISO 9001:2015, запроваджено щомісячний семінар гарантів освітніх програм; створення наукових лабораторій (<https://ndch.tntu.edu.ua/naukovadiialnist/naukovi-laboratorii/>) та проведення прикладних і фундаментальних наукових досліджень (https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/35239/1/kataloh_%20naukovykh_%20rozrobok_2021.pdf); впроваджено систему оцінки наукової та загальної (КРІ) ефективності НПП. В перспективі розвитку університету дана ОПП планується розвиватися в напрямку поєднання агроінженерії та агроскаутингу, впровадження систем машинного зору в агротехнологіях та систем точного землеробства.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

До формування цілей та результатів навчання були залучені наступні групи стейкхолдерів. До робочої групи з розробки ОПП входить здобувач четвертого курсу спеціальності Агроінженерія Павло ЗАВІНСЬКИЙ, який збирає думки студентів та пропонує їх на засіданнях робочої групи. За його пропозицією до ОПП введено такі ОК, як Інформаційні технології та основи програмування в інженерії та Прикладні програми в агроінженерії (https://kaf-th.tntu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/01/Витяг№10_12.05.23.pdf). Дана інформація була підтверджена на зустрічі зі здобувачами. Також, в ТНТУ проводяться опитування учасників освітнього процесу і за їх результатами (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=965>) введено ОК Технічна механіка та Механіка матеріалів і конструкцій, а також, збільшено обсяг фахово-орієнтованих дисциплін. На кафедрі технічної механіки та с.-г. машин створено Експертну раду роботодавців (https://kaf-th.tntu.edu.ua/?page_id=1276), за рішеннями якої до ОПП введено такі дисципліни: Основи агрономії та технології вирощування сільськогосподарських культур; Технології первинної обробки та зберігання сільськогосподарської продукції агроінженерії. Також, була змінена послідовність викладання професійних дисциплін для забезпечення логічності. На зустрічі з роботодавцями дана інформація була підтверджена. За пропозиціями академічної спільноти ТНТУ до складу обов'язкових ОК додано Основи права,

Енергетичні засоби сільськогосподарського виробництва, Автоматизована робота сільськогосподарських машин, Технічний сервіс та ремонт машин агровиробництва, а також, внесені зміни в матриці відповідності компетентностей та результатів навчання (https://kaf-th.tntu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/01/Витяг№10_12.05.23.pdf). Щорічно відбувається опитування НПП (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=982>), їх результати аналізуються та обговорюються на засіданнях робочої групи. Проекти ОПП розміщуються на сайті університету у відкритому доступі, проте, за вказаним посиланням (<https://tntu.edu.ua/?p=uk/news/4844>) ЕГ не виявила інформації щодо проектів ОПП та форми для зворотного зв'язку.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ЗВО проводить зустрічі з роботодавцями в рамках таких заходів, як «День кар'єри» в ТНТУ (<https://tntu.edu.ua/?p=uk/news/4910>), аналізується інформація обласного центру зайнятості (<https://kaf-th.tntu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/01/28452b4f-da66-4eaf-94ad-afeaod296b62.pdf>) та різноманітних інтернет-джерел для врахування в ОПП вимог регіонального ринку праці. При формуванні змісту ОПП врахована стратегія розвитку Тернопільської області (<https://oda.te.gov.ua/storage/app/sites/26/економіка/strategia-oblasti-na-2021-2027-roku.pdf>), яка, у зв'язку зі зменшенням відсотку промислового виробництва в останні роки, є аграрним регіоном з домінуючим сільськогосподарським виробництвом. Залучення фахівців-практиків до формування змісту ОПП та проведення занять (https://kaf-th.tntu.edu.ua/?page_id=1863), прив'язка кваліфікаційних робіт до підприємств та умов регіону, проходження студентами практики на підприємствах регіону дозволяє врахувати регіональний та галузевий контекст. Зібрана інформація обговорюється на засіданнях робочої групи та дозволило врахувати тенденції розвитку спеціальності та ринку праці стосовно вивчення сучасної техніки та поєднання техніки і технологій із застосуванням інформаційних технологій через ОК 7, 19, 20, 23, 26, 27, 28 та 30. Проте, потрібно відмітити, що на зустрічі з роботодавцями від них надійшов запит на те, щоб в ОПП приділялася більша увага питанням застосування систем гідроприводу та автоматизації в сільськогосподарській техніці, системам точного землеробства, зокрема, застосування агродронів, а також, більше уваги приділяти практичній та професійній підготовці фахівців за рахунок зменшення об'єму загальних та природничо-наукових дисциплін. ЕГ вважає за доцільне при наступних переглядах ОПП врахувати побажання роботодавців, додати фахові компетентності та ПРН, що дозволить освітній програмі бути більш практико орієнтованою, більше відповідати сучасним вимогам галузевого та регіональному контексту, зробіть дану ОПП більш унікальною та конкурентоспроможною. При розробці ОПП було враховано досвід програм як українських, так іноземних ЗВО. Аналізуючи ОП НУБіП України та СНАУ були додані ОК3, 9, 24 та 31, в результаті аналізу програм Vignans Foundation for Science Technology and Research University (Індія), Iowa State University (США), Politechnika Lubelska (Польща) розроблено зміст ОК 9, 26 та 29, що пов'язані з комп'ютерним моделюванням елементів машин і технологічних процесів.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Дана ОПП забезпечує всі ПРН, що передбачені стандартом за спеціальністю «Агроінженерія» першого рівня вищої освіти. Це впливає зі змісту самої ОПП, матриці відповідності ПРН освітнім компонентам та результатів онлайн зустрічі з науково-педагогічними працівниками. З метою забезпечення унікальності ОПП та для врахування регіонального контексту в перелік програмних результатів, окрім визначених стандартом, включені ще ПРН 25, який покликаний забезпечити в здобувачів вміння застосовувати моделювання елементів машин та процесів аграрного виробництва. За забезпечення даних ПРН відповідають ОК 19, 26, 29 та 37. Аналіз змісту даних ОК підтверджує можливість забезпечення запропонованих ПРН.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильною стороною є особливість даної ОПП, що полягає у приділенні уваги агрономічним аспектам, що впливають на виробничі процеси в агроінженерії, а також, поєднання навичок з конструювання та моделювання елементів машин та процесів а аграрному виробництві. ОПП відповідає стратегії розвитку ТНТУ та враховує програму розвитку Тернопільської області стосовно потреби в підготовці фахівців агроінженерного напрямку. В менеджменту ЗВО є чітке бачення стосовно стратегії розвитку даної ОПП в напрямку поєднання агроінженерії та агроскаутингу, впровадження систем машинного зору в агротехнологіях та систем точного землеробства.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Від роботодавців надійшов запит на те, щоб в ОПП приділялася більша увага питанням застосування систем гідроприводу та автоматизації в сільськогосподарській техніці, системам точного землеробства, зокрема, застосування агродронів, а також, більше уваги приділяти практичній та професійній підготовці фахівців за рахунок зменшення об'єму загальних та природничо-наукових дисциплін. ЕГ вважає за доцільне при наступних переглядах ОПП врахувати побажання роботодавців, додати фахові компетентності та ПРН, що дозволить освітній програмі бути більш практико орієнтованою, більше відповідати сучасним вимогам галузевого та регіональному контексту, зробить дану ОПП більш унікальною та конкурентоспроможною.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОПП «Агроінженерія» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти має достатній рівень узгодженості за підкритеріями 1.1, 1.2 та 1.4 і частковий рівень узгодженості за підкритеріями 1.3 (врахувати запит роботодавців на те, щоб в ОПП приділялася більша увага питанням застосування систем гідроприводу та автоматизації в сільськогосподарській техніці, системам точного землеробства, зокрема, застосування агродронів, а також, більше уваги приділяти практичній та професійній підготовці фахівців). Виходячи з аналізу підтверджуючих фактів наданій інформації, питомої ваги окремих підкритеріїв в генеруванні підсумкової оцінки, встановлена достатня відповідність ОПП Критерію 1, з врахуванням рекомендацій.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОПП «Агроінженерія» 2023 року загалом складає 240 кредитів ЄКТС, з яких 60 кредитів ЄКТС або 25 % від загального обсягу передбачено для дисциплін вільного вибору. Цей показник відповідає чинному законодавству, а саме нормам Закону України «Про вищу освіту». Обсяг практики за ОПП складає 13,5 кредитів ЄКТС, що дозволяє сформувати заявлені в ОПП професійні компетентності. Цикл дисциплін соціально-гуманітарної та фундаментальної підготовки становить близько 35 % від обсягу ОПП (84 кредити), а цикл дисциплін професійної підготовки становить близько 31,3 % (75 кредитів). Такий розподіл ОК дозволяє сформувати всі компетентності, передбачені стандартом вищої освіти спеціальності 208 «Агроінженерія» першого рівня.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОПП «Агроінженерія» 2023 року за бакалаврським рівнем має досить чітку загальну структуру для освітніх компонентів. Про що свідчать представлені структурно-логічна схема та навчальний план. Це спрощує здобувачам вищої освіти та іншим стейкхолдерам розуміння цілей освітньої програми та зав'язків між окремими освітніми компонентами. Експертна група відзначає, що в ОПП редакції 2023 року зменшено цикл загальної підготовки з 125 до 84 кредитів та збільшено цикл професійної підготовки з 45,5 до 75 кредитів, а також зріс об'єм практичної підготовки з 9 до 13,5 кредитів. Це в цілому позитивно відобразилося як на змісті ОПП, так і на набутті здобувачами передбачених фахових компетентностей та програмних результатів. До складу обов'язкових ОК були введені такі професійно вагомі дисципліни, як: енергетичні засоби с.г. виробництва – ОК24; автоматизована робота с.г. машин – ОК19; технічний сервіс та ремонт машин агровиробництва – ОК31. Розподіл дисциплін по роках навчання досить рівномірний (60 кредитів на кожен курс навчання). Здобувачі на онлайн зустрічі відмітили, що не відчують перенавантаження під час навчання, зміст окремих ОК, на їх думку, відповідає очікуванням. Перевіривши робочі програми обов'язкових дисциплін експертна група дійшла висновку, що в цілому ОК забезпечують формування заявлених цілей та програмних результатів. Проте, викликає сумнів велика кількість ПРН, досягнення яких відбувається при вивченні ОК 27 та 32, особливо зважаючи на обсяг останньої в 4 кредити. ЕГ відмічає, що ПРН 21 забезпечується частково в межах ОК 27 та 31, де відводиться лише по 2 заняття за даною темою, що було підтверджено на зустрічі з викладачами даних ОК. На зустрічі з роботодавцями було відмічено, що з метою кращого формування професійних компетентностей в майбутніх фахівців потрібно збільшити як об'єм дисциплін професійного спрямування, так і кількість виробничого практичного навчання. ЕГ рекомендує при розгляді ОПП на 2024-2025 н.р. врахувати пропозиції роботодавців збільшивши професійно-орієнтовану практику, що відбувається в

6-му семестрі, збільшити кількість практичних занять на виробництві та збільшити об'єм дисциплін циклу професійної підготовки.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОПП відповідає спеціальності 208 «Агроінженерія» і направлений на вивчення ефективного функціонування сільськогосподарської техніки і механізованих технологій в АПВ. Цілями даної ОПП є підготовка конкурентних фахівців, здатних вирішувати прикладні та спеціалізовані задачі, застосовувати сучасну техніку в механізованих технологіях виробництва продукції рослинництва і тваринництва, проводити технічне обслуговування та ремонт машин, керувати виробничими процесами та здійснювати їх технічне забезпечення. Особливий акцент в ОПП зроблено на розвитку проектної діяльності з використанням програмного забезпечення шляхом інтеграції загальної та професійної підготовки при дослідженні сільськогосподарської техніки і механізованих технологій в агропромисловому виробництві. Для досягнення поставлених цілей та задач здобувачі опановують дисципліни гуманітарного та соціально-економічного (ОК 3, 11, 14), фундаментального (ОК 4, 5, 7, 9, 10, 12, 13, 15) та професійно-практичного спрямування (ОК 19, 20, 22-32), які взаємопов'язані між собою. Структура ОПП дозволяє оволодіти сучасним станом та тенденціями розвитку технологій та техніки в аграрному виробництві, базовими навичками з конструювання та досліджень, інформаційними технологіями в АПК.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

В ОПП для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача передбачено 60 кредитів ЄКТС із загального обсягу 240 кредитів, що становить 25 % і відповідає нормам ЗУ «Про вищу освіту». Здобувачі освіти, починаючи з першого курсу навчання, кожної осені до 01 жовтня знайомляться з вибірковими дисциплінами вибирають дисципліни на наступний навчальний рік через систему е-навчання університету, за допомогою викладачів чи кураторів, та до 1 листопада подають заяву декану з обраними дисциплінами. Остаточний вибір з формуванням груп відбувається до 1 грудня. Групи формуються при досягненні кількості слухачів від 24 осіб. Порядок вибору дисциплін регламентується відповідним положенням (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=813>). Студенти обирають дисципліни із загального списку, який налічує 468 дисциплін (https://dl.tntu.edu.ua/users/browse_elective.php), також є перелік дисциплін, рекомендований випусковою кафедрою (https://kaf-th.tntu.edu.ua/?page_id=1808), в якому всього 10 дисциплін для вибору. ЕГ відмічає, що ЗВО забезпечує можливість реального вибору варіативних дисциплін. Однак, на зустрічі зі здобувачами останні відмітили, що їм не зрозуміло скільки кредитів вибіркових дисциплін вони мають обирати кожного року, як визначити, які дисципліни з 468 у списку обрати на конкретному курсі навчання і без допомоги викладачів чи кураторів даний вибір не здійснюють. ЕГ вважає, що така система обмежує та ускладнює процедуру вільного, самостійного вибору варіативних дисциплін здобувачами. Рекомендуємо: 1. Вдосконалити електронну систему вибору дисциплін з можливістю обирати доступні для вивчення дисципліни залежно від курсу навчання та обраної спеціальності; 2. Покращити інформування студентів стосовно кредитно-трансферної системи, процедури вибору дисциплін, кількості доступних кредитів вибіркових дисциплін на кожному курсі навчання; 3. Розширити список рекомендованих кафедрою дисциплін з аргументуванням, чому саме дані дисципліни рекомендуються для спеціальності 208 бакалаврського рівня. Також, індивідуальна освітня траєкторія формується шляхом вільного вибору здобувачами тематики науково-дослідної роботи, баз практики та можливості інформальної та неформальної освіти.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОПП «Агроінженерія» згідно з навчальним планом передбачає практичну підготовку студентів, яка дозволяє здобути фахові компетентності, необхідні для професійної діяльності у виробничій та науково-дослідній сферах. Відповідно до освітньої програми на практичну підготовку здобувачів освіти спрямовано 13,5 кредитів ЄКТС – ознайомча (3 кредити), навчальна (3 кредити), виробнича професійна (3 кредити) та переддипломна практика (4,5 кредити). Практики проходять по закінченню кожного навчального року. Мета та задачі практичної підготовки викладені програмах практики (https://kaf-th.tntu.edu.ua/?page_id=1808). Відповідно до програм практики вони забезпечують досягнення фахових компетентностей, що вказані в матриці відповідності ОПП (ФК 2, 6-9, 11, 13, 15), дозволяють здобути необхідні професійні навички. Однак, роботодавці на зустрічі відмітили потребу в збільшенні об'єму виробничої практики для підвищення професійного рівня та володіння практичними навичками в майбутніх фахівців. Практичне навчання є логічно побудованим. Починаючи з лабораторних і практичних занять практичні навички закріплюються кожного року навчальними та виробничими практиками в кінці другого семестру. Зміст практик відповідає змісту дисциплін, які вивчалися попередньо і це є логічним продовженням отримання фахових компетентностей здобувачами. Практичне навчання передбачає ознайомлення з технологічними процесами і комплексом машин для рослинництва і тваринництва, оволодіння навичками організації виробничих процесів, навчання комплектуванню та керуванню сільськогосподарськими машинними агрегатами, виконання функцій

молодшої керівної ланки в аграрних підприємствах пов'язаних з плануванням, організацією та безпосереднім виконанням виробничих процесів тощо. Студенти спеціальності «Агроінженерія» мають змогу проходити практики на одному з підприємств, з якими заключений відповідний договір (https://kaf-th.tntu.edu.ua/?page_id=893), або самостійно заключити договір з підприємством, яке задовольняє вимоги, вказані в наскрізній програмі практики та Положення про практику (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=743>). Під час онлайн зустрічі з роботодавцями останні засвідчили, що залучають і планують надалі активніше залучати здобувачів вищої освіти до практики на своїх підприємствах, проводити виїзні навчання, а також працевлаштовувати випускників. Також, роботодавці залучені до формування змісту практичного навчання (зміст практичних і лабораторних занять з окремих ОК та зміст виробничих практик) через Раду роботодавців та участь у засіданнях робочої групи, про що свідчать відповідні протоколи та підтвердили роботодавці на зустрічі з ЕГ.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ЕГ, ознайомившись зі змістом освітніх компонентів ОПП, зробила висновок про присутність цілей набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок. На зустрічі зі здобувачами вони повідомили, що навчаються чітко висловлювати думки, спілкуватися на публіці, доводити свою думку до інших та відстоювати її, ставити конкретні цілі та досягати їх, працювати в команді, тайм-менеджменту, критично мислити та аналізувати. Також, на зустрічі з навчально-педагогічним персоналом встановлено, що при викладанні ОК «Електротехніка, електроніка та мікропроцесорна техніка», «Інформаційні технології та основи програмування в інженерії», «Основи права», «Технічна механіка», «Агрозахист» застосовуються методи «мозкового» штурму, кейс-навчання, ігрова форма оцінювання студентів та їх залучення до процесу оцінювання один одного, метод командної роботи з розподіленням ролей між здобувачами. У ТНТУ діє ряд мистецьких колективів, спортивних секцій та волонтерських організацій, в яких здобувачі мають змогу брати участь (<https://tntu.edu.ua/?p=uk/news/5123>, <https://tntu.edu.ua/?p=uk/news/4956>). В той же час, ЕГ відмічає, що на формування soft skills, в основному, спрямовані вибірккові та соціально-гуманітарні дисципліни і рекомендує при викладанні нормативних фахових ОК застосовувати сучасні методи навчання, які дозволяють формувати соціальні навички.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

ОПП спеціальності 208 «Агроінженерія» першого рівня вищої освіти у ТНТУ не передбачає присвоєння професійної кваліфікації.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ТНТУ (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=12>) обсяг часу, що відведений для самостійної роботи здобувача вищої освіти на першому рівні, повинен складати від 33 до 50 % загального обсягу навчального часу дисципліни. Аналіз навчального плану спеціальності «Агроінженерія» показав, що дана норма в основному дотримується і аудиторне навантаження складає 40 % від загального об'єму навчальних годин. В цілому, максимальний тижневий бюджет часу студента не перевищує 54 години, з них до 24 годин аудиторного навчання. При проведенні анкетування студенти (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=965>) вказали, що не мають труднощів з великим обсягом самостійної роботи. На фокус-групі зі здобувачами не було відмічено проблем з перевантаженням.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

На сьогодні підготовка здобувачів за ОПП не передбачає дуальної форми навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

При навчанні за ОПП зроблено акцент на розвитку проектної діяльності з використанням програмного забезпечення шляхом інтеграції загальної та професійної підготовки при дослідженні сільськогосподарської техніки і механізованих технологій в агропромисловому виробництві.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Викликає сумнів велика кількість ПРН, досягнення яких відбувається при вивченні ОК 27 та 32, особливо зважаючи на обсяг останньої в 4 кредити. ЕГ відмічає, що ПРН 21 забезпечується частково в межах ОК 27 та 31, де відводиться лише по 2 заняття за даною темою, що було підтверджено на зустрічі з викладачами даних ОК. На зустрічі з роботодавцями було відмічено, що з метою кращого формування професійних компетентностей в майбутніх фахівців потрібно збільшити як об'єм дисциплін професійного спрямування, так і кількість виробничого практичного навчання. ЕГ рекомендує при розгляді ОПП на 2024-2025 н.р. врахувати пропозиції роботодавців збільшивши професійно-орієнтовану практику, що відбувається в 6-му семестрі, збільшити кількість практичних занять на виробництві та збільшити об'єм дисциплін циклу професійної підготовки. На зустрічі зі здобувачами відмічено, що їм не зрозуміло скільки кредитів вибіркових дисциплін вони мають обирати кожного року, як визначити, які дисципліни з 468 у списку обрати на конкретному курсі навчання і без допомоги викладачів чи кураторів даний вибір не здійснюють. ЕГ вважає, що така система обмежує та ускладнює процедуру вільного, самостійного вибору варіативних дисциплін здобувачами. Рекомендуємо: 1. Вдосконалити електронну систему вибору дисциплін з можливістю обирати доступні для вивчення дисципліни залежно від курсу навчання та обраної спеціальності; 2. Покращити інформування студентів стосовно кредитно-трансферної системи, процедури вибору дисциплін, кількості доступних кредитів вибіркових дисциплін на кожному курсі навчання; 3. Розширити список рекомендованих кафедрою дисциплін з аргументуванням, чому саме дані дисципліни рекомендуються для спеціальності 208 бакалаврського рівня.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОПП «Агроінженерія» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти має достатній рівень узгодженості за підкритеріями 2.1, 2.3, 2.5-2.9 з врахуванням рекомендацій та частковий рівень узгодженості за підкритеріями 2.2 (не повне забезпечення ПРН 21, малий об'єм дисциплін професійного спрямування та кількість виробничого і практичного навчання на думку роботодавців) і 2.4 (незрозуміла процедура вибору варіативних дисциплін). Виходячи з аналізу підтверджуючих фактів наданій інформації, питомої ваги окремих підкритеріїв в генеруванні підсумкової оцінки, встановлена достатня відповідність ОПП Критерію 2, за умови усунення вказаних недоліків.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя, розміщені на офіційному сайті ВНЗ (<http://surl.li/eklpn>), відзначаються чіткістю, зрозумілістю та доступністю для потенційних абітурієнтів. Правила прийому відповідають вимогам наказу Міністерства освіти і науки України від 15 березня 2023 року № 276 "Про затвердження Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році". У правилах прийому присутній Пункт XV «Забезпечення відкритості та прозорості при проведенні прийому до університету», який регламентує антидискримінаційний аспект даного нормативного документу.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Під час онлайн зустрічі відповідальний секретар Приймальної Комісії, Роман Лещук, зазначив, що перегляд та оновлення правил прийому в університеті відбуваються щорічно відповідно до Умов вступу. На момент діяльності ЕГ чинними були Правила прийому на 2023 рік. У 2023 році вступ на бюджетну форму навчання передбачав, що абітурієнти, які мали документ про повну загальну середню освіту, вступали на ОП на основі сертифікатів Національного мультипредметного тесту за 2022-2023 р.р. або зовнішнього незалежного оцінювання за 2020-2021 р.р. (з української мови, математики, предмету за вибором та мотиваційного листа) з урахуванням вагових коефіцієнтів (<https://tntu.edu.ua/storage/pages/00000314/tntu-pp2023-d2.pdf>). При вступі на ОП вагові серед конкурсних предметів коефіцієнти розподілені наступним чином: за результатами ЗНО – українська мова (0,35); математика (0,3); фізика (0,2) або іноземна мова (0,2), або історія України (0,2), або хімія (0,2), або біологія (0,2), або географія (0,2); за результатами НМТ – українська мова (0,3); математика (0,4); історія України (0,3). Розподіл вагових коефіцієнтів за технічною спеціальністю 208 «Агроінженерія» вказує на те, що коефіцієнт з математики

переважає за вагою інші предмети, що засвідчує про особливість даної ОП. Відповідальний секретар приймальної комісії Лещук Р.Я. навів, що відповідно до Переліку спеціальностей, яким надається особлива підтримка (<https://tntu.edu.ua/storage/pages/00000314/tntu-pp2023-d5.pdf>), абітурієнтам, які закінчили підготовчі курси в університеті мали можливість отримати додаткові 10 балів. Вступ на навчання на основі НРК5 на перший курс із скороченим терміном навчання здійснюється (<https://tntu.edu.ua/storage/pages/00000314/tntu-pp2023-d3.pdf>): за результатами ЗНО (2020-2021) - українська мова (0,3); математика (0,4) або історія України (0,3), або іноземна мова (0,35), або біологія (0,5), або фізика (0,5), або хімія (0,3), або географія (0,3); плюс мотиваційний лист; за результатами НМТ (2022-2023 р.р.) - українська мова (0,3); математика (0,4); історія України (0,3), або іноземна мова (0,35), або біологія (0,5), або фізика (0,5), або хімія (0,3); плюс мотиваційний лист. На сторінці ПК ТНТУ ім. І. Пулюя у додатках 6, 7 Правил прийому наведено Структуру мотиваційного листа та вимоги до нього і Порядок та критерії оцінювання мотиваційних листів вступників. Вступ на навчання за кошти фізичних або юридичних осіб, відповідно до Правил прийому (додаток 5), передбачений тільки на основі мотиваційного листа. Під час спілкування з здобувачами та представником приймальної комісії ЕГ виявила, що скарг та апеляцій при вступі на дану спеціальність не було.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура та правила визнання результатів навчання, які здобувачі отримують в інших закладах вищої освіти, зокрема під час академічної мобільності, регламентується: «Положенням про порядок визнання та зарахування результатів формального навчання у ТНТУ» (<http://surl.li/fzburg>), «Положенням про порядок переведення та поновлення студентів ТНТУ» (<http://surl.li/dkomg>) та «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу та працівниками у ТНТУ» (<http://surl.li/embhx>). Процедура визнання результатів навчання здійснюється предметною комісією, яка формується з завідувача кафедри, що забезпечує викладання дисципліни та одного-двох викладачів, які викладають цю або споріднену дисципліну. Розпорядження про склад комісії та терміни її роботи видає декан факультету. Остаточне рішення приймається деканом на підставі висновку експертної комісії. Рішення про визнання результатів навчання оформлюється у формі протоколу, де зазначається перелік освітніх компонентів попереднього навчання претендента, їх обсяг у кредитах, що визнаються та перезараховуються. Перезарахування результатів навчання здійснюється на підставі порівняння ОПП відповідних спеціальностей, розміщених на офіційному сайті закладу вищої освіти, де навчався претендент, та освітньо-професійних програм університету. Перезарахований компонент включається до індивідуального навчального плану здобувача. Результати проведеного опитування здобувачів ОП «Агроінженерія», з якими була ознайомлена ЕГ, показали наступне розподілення відповідей на запитання про можливість участі у програмах академічної мобільності: 66,4% респондентів проінформовані про можливість участі; 24,5% респондентів не проявили цікавості; 9,1% респондентів обрали відповідь «ні». Під час проведення акредитації, ЕГ виявила, що відповідно до угоди про співпрацю між ТНТУ ім. І. Пулюя та Національним університетом водного господарства та природокористування у м. Рівне під номером № 17/23/23/005 від 15.12.2023 року, здобувачі ВО ТНТУ імені І. Пулюя - Назарій Жук та Віталій Москаль, з 26.02.2024 року по 19.05.2024 року беруть участь у програмі внутрішньої академічної мобільності. В рамках цієї програми, відповідно до наказів ТНТУ 4/7-58 від 24.01.2024 р. і НУВГП С № 225 від 05.02.2024 р. (<http://surl.li/rcjmy>), вони проходять навчання з освітніх компонентів «Виробнича експлуатація та ремонт машин і обладнання» (5 кредитів ECTS) і «Основи точного землеробства» (4 кредити ECTS). Гарант ОП «Агроінженерія», який є і координатором програми академічної мобільності, запевнив ЕГ, що результати навчання будуть визначені відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу та працівниками у ТНТУ» (<http://surl.li/embhx>). У зв'язку з обмеженням виїзду студентів-чоловіків за кордон під час військового стану, реалізація академічної мобільності в закордонних ЗВО для даної ОП, де навчаються виключно чоловіки, не можлива.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

«Положення про визнання у Тернопільському національному технічному університеті результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті», розміщене на офіційному сайті (<https://bit.ly/3GnoWcZ>), доступне для ознайомлення всім охочим. У цьому Положенні визначено порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній/інформальній освіті, процедура визнання та перезарахування результатів навчання за освітнім компонентом, а також за частинною освітнього компонента. Згідно з цим Положенням, визнання результатів навчання з дисципліни (у повному обсязі) здійснюється деканом факультету, як правило, у семестрі, що передує семестрові, в якому згідно із навчальним планом спеціальності ця дисципліна має вивчатися здобувачем вищої освіти (заявником). ЕГ виявила, що наразі відсутні приклади реалізації визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, для даної ОП. В опитуванні здобувачів відсутнє питання по отриманню знань у неформальній освіті. Проте на он-лайн зустрічі із здобувачами було відзначено про їх зацікавленість у можливості перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Однак, здобувачі виявили недостатню ознайомленість з положеннями та процедурою визнання таких результатів навчання. Таким чином, ЕГ рекомендує приділити більше уваги ознайомленню здобувачів ВО з практикою визнання знань, отриманих у неформальній освіті, зокрема з Положенням про визнання у Тернопільському національному технічному університеті результатів

навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті і включити питання, щодо інформованості по отриманню знань у неформальній освіті, в анкетування здобувачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Критерій 3 є на рівні відповідності установленим умовам. Сильних сторін і позитивних практик не виявлено. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують розподіл вагових коефіцієнтів, де коефіцієнт з математики має переважаюче значення перед іншими предметами за їх вагою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

До недоліків у контексті Критерію 3 можна віднести низький рівень зацікавленості здобувачів про можливість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. ЕГ рекомендує на протязі усього навчального року приділити більше уваги здобувачів вищої освіти до практики визнання знань, які отримані у неформальній освіті і включити питання в анкетування здобувачів, щодо інформованості по отриманню знань у неформальній освіті. Включення цього питання в анкетування допоможе зрозуміти, наскільки студенти знають про можливості визнання їхніх навичок та досвіду, які вони отримують поза формальною освітою.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОПП «Агроінженерія» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти має достатній рівень узгодженості за підкритеріями 3.1, 3.2 та 3.3 і частковий рівень узгодженості за підкритерієм 3.4 (приділяти більше уваги здобувачів вищої освіти до практики визнання знань, які отримані у неформальній освіті і включити питання в анкетування здобувачів, щодо інформованості по отриманню знань у неформальній освіті, для розуміння, наскільки студенти знають про можливості визнання їхніх навичок та досвіду, які вони отримують поза формальною освітою.). Виходячи з аналізу підтверджуючих фактів наданій інформації, питомої ваги окремих підкритеріїв в генеруванні підсумкової оцінки, встановлена достатня відповідність ОПП Критерію 3, з врахуванням рекомендацій.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання, що використовуються за даною ОПП регламентуються положеннями щодо організації освітнього процесу, які розміщені на сайті університету (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=12>). Основними формами навчання є лекції, семінарські та лабораторно-практичні заняття, самостійна робота та консультації, індивідуальна робота у вигляді виконання розрахунково-графічних робіт та курсових проектів. Під час проведення занять активно застосовуються поєднання навчання і досліджень, мультимедійні засоби, вербальні та інтерактивні методи, обговорення, дискусії розв'язання кейсів. Однією із форм є також навчання на виробництві (https://kaf-th.tntu.edu.ua/?page_id=1863). Студентоцентризований підхід до навчання базується на вільному виборі здобувачами тематики дослідницької та кваліфікаційної роботи, участі їх у різноманітних наукових гуртках. Студенти мають змогу обирати дисципліни з каталогів системи електронного навчання (https://dl.tntu.edu.ua/users/browse_elective.php). Онлайн-зустріч із здобувачами засвідчила, що всі студенти мають змогу обирати дисципліни та залучаються до формування ОПП шляхом анкетування. Це підтверджують і результати анкетування, результати яких постійно обговорюються за участі викладачів, студентів та роботодавців (https://kaf-th.tntu.edu.ua/?page_id=1824). Також, здобувачі відмітили партнерські взаємовідносини між викладачами і студентами при вивченні дисциплін, виконанні самостійної та дослідницької роботи. Принципи академічної свободи в ЗВО реалізуються шляхом формування самостійності та незалежності здобувачів у формуванні індивідуальної освітньої траєкторії, забезпеченні їх свободи слова, творчості та вільного доступу до інформації. В освітньому процесі між його учасниками рівноправні та доброзичливі відносини. НПП мають можливість самостійно визначати форми та методи навчання, застосовують творчий підхід при формуванні змісту ОК. Це підтвердили на зустрічах викладацький склад та здобувачі даної ОПП.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час онлайн-зустрічі із студентами було встановлено, що інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, а також критеріїв оцінювання з кожної дисципліни надається викладачами на першому занятті, а також дублюється кураторами академічних груп. На сайті університету (https://kaf-th.tntu.edu.ua/?page_id=254) студенти можуть дізнатися про свій навчальний графік на семестр, а також переглянути розклад занять та іспитів. Також у вільному доступі студенти можуть ознайомитися з навчальними планами, робочими програмами (через систему A-Tutor) чи силабусами (https://kaf-th.tntu.edu.ua/?page_id=1808) дисциплін. ЕГ відмічає, що навчальним планом передбачена індивідуальна роботи з наступних ОК: 2, 5, 9, 13, 17, 22-24, 29, 31, 32. Проте, в силабусах з даних ОК відсутня інформація про індивідуальну роботу та система оцінювання не включає бали за виконання даної роботи. Рекомендуємо висвітлити в силабусах відповідних дисциплін інформацію про вид і зміст індивідуальних завдань, а також, врахувати бали за їх виконання при оцінюванні здобувачів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час вивчення окремих освітніх компонентів (ОК 7, 21, 26, 29 тощо) у здобувачів формується поняття про задачі та структуру наукових досліджень. Студенти вчаться виконувати пошук інформації, літературний аналіз, застосовувати методики та методи аналітичних та експериментальних досліджень. Дані навички закріплюються при написанні дипломного проекту. Поєднуються навчання і дослідження також шляхом залучення до науково-дослідної роботи здобувачів та викладачів кафедр факультету інженерії машин, споруд та технологій і не тільки. Зокрема функціонують наукові студентські гуртки (https://kaf-th.tntu.edu.ua/?page_id=2004) на кафедрі технічної механіки та с.г. машин. Проте, на сайті наукового гуртка відсутній план заходів на 2024 рік. ЕГ рекомендує своєчасно надавати та оновлювати інформацію для студентів. Результати наукових досліджень студентів апробуються на конкурсах наукових робіт, різноманітних конференціях, друкуються тези та наукові статті (<https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/41140>). На зустрічі здобувачі підтвердили свою участь в наукових гуртках та наявність публікацій.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

НПП щорічно перед початком навчального року переглядають та за потреби оновлюють зміст ОК. В процесі перегляду приймають участь роботодавці, що відмічено в протоколах засідань експертної ради роботодавців та засідань кафедри. Дана інформація підтвердилася на зустрічі з роботодавцями. Зміст ОК оновлюється і на основі підвищень кваліфікації та наукових праць НПП. Так, при викладанні ОК «Сільськогосподарські машин: конструкції та розрахунок» та «Організація і технологія механізованих робіт» були враховані публікації викладачів стосовно сучасних технологій і техніки для хімічного захисту рослин; в ОК «Моделювання сільськогосподарських процесів та машин» оновлено тему стосовно сучасних методів та засобів для моделювання; ОК «Машини та обладнання для тваринництва» оновлено інформацію стосовно технології приготування кормів; ОК «Технічний сервіс та ремонт машин агровиробництва» оновлено розділ стосовно технічного сервісу машин в АПК; ОК «Агрозахист» оновлено інформацію щодо захисту рослин від шкідників та хвороб.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ТНТУ має укладені угоди, що передбачають міжнародну академічну мобільність в рамках проекту Еразмус+ з Вроцлавським економічним університетом, Університетом Валенсії, Вищою школою в Нисі, Каунаським технологічним університетом та ін. реалізуються програми подвійних дипломів з Люблінською політехнікою та Опольською політехнікою (<https://tntu.edu.ua/?p=uk/inter/vms/academic-mobility-programs/dual-diploma-programs>). Викладачі кафедри технічної механіки та с.г. машин проходили міжнародне стажування в Асоціації «АПОЛЛО» (Німеччина), Instytut Języków Europejskich (Польща), ISMA University of Applied Sciences (Латвійська Республіка). Університет має відкритий доступ до міжнародних наукових інформаційних ресурсів та є учасником кількох міжнародних програм наукових досліджень (<https://tntu.edu.ua/?p=uk/inter/projects>).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильних сторін та позитивних практик за критерієм 4 не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Навчальним планом передбачена індивідуальна робота з наступних ОК: 2, 5, 9, 13, 17, 22-24, 29, 31, 32. Проте, в силабусах з даних ОК відсутня інформація про індивідуальну роботу та система оцінювання не включає бали за виконання даної роботи. Рекомендуємо висвітлити в силабусах відповідних дисциплін інформацію про вид і зміст індивідуальних завдань, а також, врахувати бали за їх виконання при оцінюванні здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОПП «Агроінженерія» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти має достатній рівень узгодженості за всіма підкритеріями з врахуванням рекомендацій за підкритерієм 4.2 (відсутність силабусах ОК інформації про індивідуальну роботу здобувачів та системи її оцінювання). Виходячи з аналізу підтверджуючих фактів наданій інформації встановлена достатня відповідність ОПП Критерію 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу в ТНТУ» (<http://surl.li/dnffr>), «Положенням про оцінювання здобувачів вищої освіти ТНТУ» (<http://surl.li/eklyu>), «Положенням про підсумковий семестровий контроль результатів навчання студентів ТНТУ» (<http://surl.li/ekphq>) та «Положенням про організацію та проведення ректорського контролю в ТНТУ» (<http://surl.li/qxfwm>). Оцінювання навчальних досягнень здобувачів за кількісними критеріями виконується шляхом присвоєння рейтингової оцінки здобувачу в діапазоні від 0 до 100 балів. Ці оцінки відповідають результатам, які переводяться відповідно до національної шкали («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і шкали Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ECTS – A, B, C, D, E, FX, F). Заходи з оцінювання результатів навчання здобувачів передбачають поточний (модульний) контроль та підсумкова атестація (семестровий контроль). Формами оцінювання є усне опитування, доповіді, письмовий експрес-контроль, тестування, розв'язування кейсів, задач та ін. Особливістю модульного контролю є проведення тестування в SEN ATutor (<http://surl.li/eksri>), яке було продемонстровано гарантом ОП Ігорем Ткаченко. Під час спілкування зі студентами та НПП, ЕГ зробила висновок, що критерії оцінювання доводяться до здобувачів ВО на першому занятті при вивченні дисципліни. Крім того, інформація про форми та критерії оцінювання результатів навчання з кожної освітньої компоненти доступні здобувачам на ресурсах електронного навчання в ATutor. Результати опитування студентів, які навчаються за програмою «Агроінженерія», свідчать, що для 85,5% респондентів система оцінювання результатів навчання є прозорою та зрозумілою (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=965>). Під час аналізу матеріалів, що стосуються атестації студентів першого рівня ВО за програмою «Агроінженерія» (https://kaf-th.tntu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/10/%D0%9E%D0%9A-37_%D0%94%D0%A0_%D0%B3%D1%80%D0%BE_23_%D0%9E%D0%BA.pdf), ЕГ зазначила відсутність критеріїв оцінювання кваліфікаційної роботи бакалавра. Відсутність чітких критеріїв під час захисту кваліфікаційної роботи може призвести до суб'єктивності та довільності у процесі оцінювання, викликати недовіру здобувачів до процесу атестації. З цієї причини, ЕГ рекомендує доповнити у методичні матеріали, які стосуються атестації здобувачів, чіткими критеріями оцінювання. Це допоможе здобувачам краще розуміти очікувані результати та рівень виконаної роботи, а також забезпечить більш об'єктивний процес оцінювання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

В Тернопільському національному технічному університеті імені Івана Пулюя підсумкова атестація здобувачів, які навчаються за ОПП 208 «Агроінженерія», відбувається у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи бакалавра. Це відповідає вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю «Агроінженерія» галузі знань 20

«Аграрні науки та продовольство» на першому (бакалаврському) рівні. Підсумкова атестація проводиться відповідно до «Положення про екзаменаційну комісію з атестації здобувачів вищої освіти ТНТУ». Кваліфікаційна робота повинна пройти перевірку на плагіат і бути опублікованою у репозитарії ЗВО, про що свідчать результати зустрічей зі студентами, навчально-педагогічними працівниками та адміністрацією вищого навчального закладу.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Об'єктивність проведення контрольних заходів забезпечується рівними умовами для всіх здобувачів та відкритістю інформації про ці умови, єдиними критеріями оцінки, оприлюдненням строків їх проведення, можливістю застосування тестових форм оцінювання. Весь процес проведення контрольних заходів регламентований та регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в ТНТУ» (<http://surl.li/dnffr>); «Положенням про підсумковий семестровий контроль результатів навчання студентів ТНТУ» (<http://surl.li/ekphq>); «Положенням про організацію та проведення ректорського контролю в ТНТУ» (<http://surl.li/qxfwm>); «Положенням про екзаменаційну комісію з атестації здобувачів вищої освіти ТНТУ» (<http://surl.li/esrxg>). Оцінювання результатів навчання за ОК здійснюється згідно «Положення про оцінювання здобувачів вищої освіти ТНТУ» (<http://surl.li/eklyu>). Протягом проведення освітньої діяльності за програмою «Агроінженерії» НПП не виникало випадків конфліктних ситуацій або оскарження результатів контрольних заходів та атестації здобувачів. Ця інформація була підтверджена під час онлайн зустрічей зі здобувачами та навчально-педагогічними працівниками. Під час опитування студентів було виявлено, що майже 90% з них вважають, що викладачі об'єктивно оцінюють їх знання, 10% студентів не змогли визначитися щодо даного питання, тоді як лише один опитуваний вважає, що оцінювання не є об'єктивним (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=965>). Кожен студент університету має можливість звернутися до викладача для отримання роз'яснень або висловлення незгоди щодо отриманої оцінки. З цієї причини у питанні анкетування "Чи ознайомлені Ви з процедурами оскарження результатів оцінювання?" 85,5% опитаних відповіли, що вони ознайомлені з такими процедурами (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=965>). У випадку незгоди здобувача щодо отриманої оцінки, він може згідно з «Положенням про врегулювання конфліктних ситуацій в ТНТУ» (<http://surl.li/ekmhf>), звернутися з заявою завідувача кафедри. За такою заявою студента та його поясненням, завідувач кафедри приймає рішення щодо переоцінки результатів контролю, залучаючи для цього іншого викладача, який викладає ту саму чи суміжну дисципліну, або має відповідну компетенцію для оцінювання знань студента. Уповноважений фахівець з питань запобігання та виявлення корупції, Сергій Євгенєв, підтвердив, що звернень до нього щодо вирішення конфліктних ситуацій за даною ОП не надходило. ЕГ вважає, що в університеті встановлені чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Ці правила забезпечують об'єктивність екзаменаторів, включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Крім того, ці правила послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Дотримання принципів академічної доброчесності в ТНТУ ім. І. Пулюя регулюється такими нормативними документами: «Положення про організацію освітнього процесу у ТНТУ» (<http://surl.li/dnffr>), «Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ТНТУ» (<http://surl.li/eksyz>), та «Положення про недопущення академічного плагіату в ТНТУ» (<http://surl.li/esrzn>). Перевірка робіт на академічний плагіат проводиться за допомогою Інтернет-сервісів, використання яких регламентується відповідними наказами та угодами університету. Зокрема, в період з 2019 по 2021 рік використовувався сервіс StrikePlagiarism.com, з 2022 по 2023 рік - Unicheck, а з 1 липня 2023 року - знову StrikePlagiarism.com. Університетською системою електронного навчання ATutor також здійснюється автоматична перевірка завантажених файлів студентських робіт (звітів, курсових робіт та проєктів тощо) на плагіат (приклад результату перевірки було продемонстровано гарантом ОП Ігорем Ткаченко). За результатами перевірки текст кваліфікаційної роботи бакалавра може мати такий типовий рівень: понад 80% - текст вважається оригінальним; від 60 до 80% - оригінальність задовільна, слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела для цитованих фрагментів; від 40 до 60% - матеріал приймається, але його слід доопрацювати й перевірити на наявності посилань на першоджерела для цитованих фрагментів; менше 40% - матеріал до розгляду не приймається. Низький відсоток оригінальності робіт здобувачів вищої освіти є підставою недопущення до захисту та відправку матеріалів на доопрацювання або видачу нового варіанта завдання. Результати перевірки на академічний плагіат оформлюються протоколом. Повнотекстові версії захищених кваліфікаційних робіт здобувачів ВО розміщують в інституційному репозитарії ELARTU (<http://elartu.tntu.edu.ua/>). Запобігання академічному плагіату в ЗВО здійснюється шляхом проведення комплексу заходів, які полягають у: інформуванні здобувачів ВО освіти (<http://surl.li/qwuug>) та працівників про необхідність дотримання «Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ТНТУ», норм академічної етики та підвищення відповідальності за дотриманням правил цитування та посилання (наприклад, за результатами опитування здобувачів, було встановлено, що 58,2% опитуваних є звичка використовувати чужі праці без посилань, а 30,0% непроінформовані

щодо за відповідальності за плагіат <https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=965>), проведення випусковою кафедрою семінару на тему «Академічна доброчесність в Університеті». На зустрічах з в.о. директором науково-технічної бібліотеки, гарантом, НПП, здобувачами освіти ЕГ встановила, що у ЗВО є розуміння політики академічної доброчесності та важливості її дотримання. В пункті 5 «Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ТНТУ» визначена академічна відповідальність учасників університетської спільноти за порушення академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Підсумкова атестація, разом з іншими елементами навчального процесу, такими як теоретичні заняття, практичні роботи тощо, сприяє отриманню випускниками належного рівня підготовки, що відповідає вимогам стандарту ВО за спеціальністю «Агроінженерія». Система контрольних заходів забезпечує об'єктивність, прозорість та справедливість у процесі оцінювання результатів навчання здобувачів. Використання тестових форм оцінювання сприяє стандартизації процесу та зменшенню можливості суб'єктивного впливу екзаменатора на результат. ЗВО гарантує дотримання академічної доброчесності через встановлення чітких правил та процедур, систематичну перевірку на плагіат, інформаційну роботу з учасниками освітнього процесу та відповідальність за порушення цих правил.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

До слабких сторін у контексті Критерію 3 можна віднести відсутність чітких критеріїв оцінювання захисту кваліфікаційної роботи бакалавра, що може призвести до суб'єктивності та довільності у процесі оцінювання, викликати недовіру здобувачів до процесу атестації. ЕГ рекомендує, до початку роботи екзаменаційної комісії по захисту кваліфікаційних робіт, доповнити у методичні матеріали, які стосуються атестації здобувачів чіткі критерії оцінювання. Це допоможе здобувачам краще розуміти очікувані результати та рівень виконаної роботи, а також забезпечить більш об'єктивний процес оцінювання.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОПП «Агроінженерія» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти має достатній рівень узгодженості за підкритеріями 5.2, 5.3 та 5.4 і частковий рівень узгодженості за підкритерієм 5.1 (відсутність чітких критеріїв під час захисту кваліфікаційної роботи може призвести до суб'єктивності та довільності у процесі оцінювання, викликати недовіру здобувачів до процесу атестації). Виходячи з аналізу підтверджуючих фактів наданій інформації, питомої ваги окремих підкритеріїв в генеруванні підсумкової оцінки, встановлена достатня відповідність ОПП Критерію 5, з врахуванням рекомендацій.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Після аналізу відповідності НПП критеріям та освітнім компонентам, які викладаються на ОП «Агроінженерія», та ретельного огляду профілів викладачів (https://kaf-th.tntu.edu.ua/?page_id=179), а також після онлайн спілкування з ними, ЕГ надійшла до висновку, що у викладачів залучених до викладання ОК здобута відповідна вища освіта та/або наукова діяльність відповідають спрямованості дисципліни (мають наукові публікації). Усі викладачі, які задіяні у реалізації навчального процесі пройшли відповідне стажування або підвищення кваліфікації. Група, що забезпечує дану ОП, має в своєму арсеналі навчально-методичні видання, наукові публікації у виданнях, які включені до наукометричних баз даних та фахових видань, тези доповідей на міжнародних конференціях та проходження стажувань у закордонних вищих навчальних закладах. Так, наприклад, завідувач кафедрою, Андрій Бабій, є автором навчального посібника для курсового проектування «Організація і технологія механізованих робіт», що відповідає ОК «Організація і технологія механізованих робіт». Також його наукова публікація в Scopus та Web of Science «Influence of the Working Media and Maneuvering Loading Mode on the Service Life of Spraying Booms of Field

Sprinklers» відноситься до ОК «Сільськогосподарські машини: конструкції та розрахунків». Доцент Надія Хомик автор навчального посібника «Машини та обладнання для тваринництва», що відповідає ОК «Машини та обладнання для тваринництва». Доцент Тарас Довбуш співавтор навчального посібника «Опір матеріалів», що відповідає ОК «Механіка матеріалів і конструкцій». Доцент Іван Брошак викладає ОК «Основи агрономії та технології вирощування сільськогосподарських культур» та має відповідну кваліфікацію «Вчений-агроном». ПРН «Застосовувати моделювання елементів сільськогосподарських машин та процесів аграрного виробництва під час проектування технологій вирощування, зберігання та первинної обробки сільськогосподарської продукції», що введено ЗВО, надаються на ОК «Моделювання сільськогосподарських процесів та машин» доцентом Миколою Сташківим, який є член-кореспондент Академії Прикладних Наук. Під час спілкування з викладачами, вивчення звіту самооцінки, розгляду силабусів та системи електронного навчання SEN ATutor, ЕГ відмітила, що викладачі мають закріплені за ними дисципліни, які вони опанують. У ході зустрічей зі студентами та представниками роботодавців вони висловили задоволення професійною кваліфікацією академічного персоналу даної освітньої програми. За думкою ЕГ, професійна і наукова кваліфікація викладачів, які беруть участь у реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Згідно з викладеними фактами та аналізом, який провела експертна група, процедура конкурсного відбору науково-педагогічних працівників в Тернопільському національному технічному університеті імені Івана Пулюя відповідає вимогам та стандартам, встановленим у «Положенні про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників університету» (<http://surl.li/dmzcd>), законодавством України у сфері освіти, закони «Про освіту», «Про вищу освіту», а також наказами Міністерства освіти та науки України від 05.10.2015 р. № 1005 та Статутом ТНТУ (<https://tntu.edu.ua/?p=uk/info/documents/statute>). Оголошення про конкурс на заміщення вакантних посад доступно оприлюднене на офіційному сайті університету (<https://tntu.edu.ua/storage/pages/00000856/4-7-1013.PDF>) та відповідає вимогам законодавства. У процесі спілкування експертної групи з представниками академічної спільноти встановлено, що процес відбору прозорий та відкритий, включає в себе рейтингове оцінювання науково-педагогічних працівників (https://tntu.edu.ua/storage/pages/00000767/indykatory_reytyngu_2023.pdf), опитування здобувачів вищої освіти, а також проведення відкритих занять для претендентів на вакантні посади. Начальник відділу кадрів Ольга Ціцюра під час он-лайн зустрічі повідомила про участь представників здобувачів у таємному голосуванні на вчених радах університету та факультетах. Отже, зазначені факти підтверджують, що процес конкурсного добору фахівців є прозорим та дозволяє забезпечити якісну освіту та успішну реалізацію освітньої програми.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Згідно з «Положенням про раду роботодавців Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя» (<http://surl.li/dlbcx>), залучення роботодавців до освітнього процесу у ТНТУ відбувається створення Ради роботодавців університету та Експертної ради випускових кафедр за спеціальностями. Відповідно до положення, ця рада формується з представників підприємств, установ і організацій, які співпрацюють з університетом або мають інтерес до освітнього процесу. Експертна рада роботодавців кафедри технічної механіки та сільськогосподарських машин, відповідно до наказу № 4/7-1047 від 08.12.2021 (<https://bit.ly/3ZaGxhZ>), складається з фахівців у відповідній галузі, представників підприємств та інших зацікавлених сторін. Рада забезпечує зв'язок між університетом та роботодавцями, допомагає в адаптації освітніх програм до потреб ринку праці, а також у впровадженні сучасних технологій та методики навчання. Під час акредитації ЕГ пересвідчилась про залучення роботодавців до освітнього процесу: удосконалення ОП (витяг з протоколу № 1/23 від 20.04.2023 р. (https://kaf-th.tntu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/02/%D0%92%D0%B8%D1%82%D1%8F%D0%B3_1_20.04.2023.pdf)), надання рецензування/відгуки на освітню програму (приватна сільськогосподарська агрофірма «Нічлава», ТОВ «Компанія ЛАН», Тернопільська філія ДУ «Інститут охорони ґрунтів» (https://kaf-th.tntu.edu.ua/?page_id=1824)), проведення занять (<https://www.youtube.com/watch?v=-o0ah2mmGhE>). Роботодавці беруть активну участь у забезпеченні практичного навчання виступаючи базами практик студентів та працевлаштування випускників, про що свідчать укладені договори про співпрацю (https://kaf-th.tntu.edu.ua/?page_id=893). Під час онлайн зустрічі із зовнішніми стейкхолдерами, представник експертної ради роботодавців, Василь Гармач, який є директором ПП «Агросервіс Ярчівці», підтвердив свою участь в організації освітнього процесу. Він зазначив, що його пропозиції були враховані при удосконаленні ОПП. Богдан Ориник, заступник директора Тернопільської філії ДУ «Інститут охорони ґрунтів України», розповів про зацікавленість здобувачів під час проходження практики в їхній установі. Також, під час зустрічі з роботодавцями, ЕГ виявила їх бажання приймати участь у рецензуванні дипломних проектів бакалавра та в роботі в екзаменаційній комісії під час захисту цих проектів. Такий підхід дозволить вдосконалити освітній процес, оскільки залучення роботодавців до оцінки та організації захисту дипломних проектів надає здобувачам можливість отримати цінні поради та рекомендації від практикуючих фахівців у відповідній галузі.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЕГ встановлено, що для реалізації ОП «Агроінженерія» до проведення занять були залучені фахівці-практики та експерти з виробництва (https://kaf-th.tntu.edu.ua/?page_id=494). Головним інженером Богданом Оринником на базі лабораторій Тернопільської філії ДУ «Інститут охорони ґрунтів України» проведено практичне заняття на тему «Морфологічні ознаки ґрунтів» з дисципліни «Основи агрономії». Для студентів 4-го курсу головою експертної ради роботодавців кафедри Ярославом Господарським на базі ТФ ТОВ «Агросем» проведено практичне заняття з дисципліни «Енергетичні засоби сільськогосподарського виробництва», яке дало можливість здобувачам ознайомитись з сучасними зразками енергетичних засобів фірми John Deere. Представник компанії «LEMKEN-Україна» Олександра Олексюк, в рамках ОК «Сільськогосподарські машини» прочитав лекцію на тему: «Основні тенденції розвитку ґрунтообробних технологій та техніки», на якій здобувачі освіти ознайомилися з новими зразками техніки та її основними технологічними регулюваннями. Також з цієї дисципліни в ПП «Агропродсервіс Ярчівці» директором Василем Гамрачем було проведено практичне заняття на тему «Ознайомлення з технологічним процесом збирання цукрового буряка, особливостями конструкцій сучасного бурякозбирального комбайна, технікою для перевантаження та транспортування коренеплодів». Під час спілкування на зустрічі 6 Василь Гамрач підтвердив факт проведення заняття. В рамках Дня поля на цьому ж підприємстві, для закріплення набутих знань з фахово-орієнтованих дисциплін, головним інженером Петром Баликом для здобувачів було продемонстровано виконання у польових умовах технологічних операцій: ґрунтопоглиблення, передпосівний обробітку ґрунту, підживлення, посів озимої пшениці, збирання сої тощо. Під час «Відкритої зустрічі із бажаними», до якої приєднався д.т.н., професор кафедри експлуатації та ремонту машин ЦНТУ, Віктор Аулін, було з'ясовано, що він 27 жовтня 2023 року був запрошений та провів лекцію з дисципліни «Організація і технологія механізованих робіт». Темою лекції було «Використання транспортних і навантажувально-розвантажувальних засобів у сільському господарстві», на якій розглядалося питання ефективної організації транспортних процесів у сільському господарстві. Під час проходження акредитації ЕГ було виявлено, що для проведення занять за цією ОП представники закордонних ЗВО не залучалися. Згідно з інформацією, яка була надана начальником відділу кадрів Ольгою Ціцурою, залучення та працевлаштування представників підприємств для проведення аудиторних занять є прозорим і відбувається на умовах сумісництва або за погодинною оплатою праці. Під час онлайн-зустрічі із студентами ЕГ група підтвердила залучення фахівців-практиків з виробництва для проведення занять. Здобувачі висловили бажання збільшити кількість залучень практикуючих фахівців, що на їх думку буде сприяти покращенню якості освіти, оскільки вони мають можливість отримати не лише теоретичні знання, а й практичний досвід.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Для аналізу даного підкритерію, ЕГ використала наступні джерела і методи: інформацію, яка зібрана у звіті, дозволила ЕГ оцінити підвищення кваліфікації НПП, які реалізують ОП «Агроінженерія» (усі задіяні викладачі пройшли стажування або підвищення кваліфікації); аналіз інформації на офіційному сайті кафедри технічної механіки та сільськогосподарських машин (<https://kaf-th.tntu.edu.ua/>) надав можливість дізнатися більше про профілі викладачів, їхню наукову та педагогічну діяльність; проведення онлайн-спілкування (зустріч 4 і 5) дозволило отримати додаткову інформацію про процес підвищення кваліфікації викладачів, їхню участь у навчальних програмах та науково-дослідній роботі; аналіз «Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників ТНТУ» (<http://surl.li/dnelz>) дозволив експертній групі зрозуміти правила та процедури підвищення кваліфікації, які застосовуються у ЗВО. Участь у програмах міжнародної академічної мобільності є важливим чинником для розвитку НПП кафедри. Згідно з «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу та працівниками у ТНТУ» (<http://surl.li/embhx>), працівники університету мають можливість брати участь у програмах академічної мобільності. Університет надає дієву підтримку викладачам у питаннях підвищення їхньої кваліфікації, забезпечуючи можливість участі у курсах з «Вивчення іноземних мов» та «Комп'ютерні технології в організації освітнього процесу та дистанційного навчання». Курси з вивчення іноземних мов дозволяють викладачам підвищити свій рівень мовної компетенції, що важливо для міжнародного спілкування, участі в міжнародних проектах та програмах обміну (Т. Довбуш та А. Бабій отримали сертифікати про володіння іноземною мовою на рівні B2). Курси з комп'ютерних технологій надають викладачам необхідні навички для використання сучасних інформаційних технологій в організації освітнього процесу та дистанційного навчання (пройшли навчання А. Бабій, М. Сташків, Н. Хомик, А. Довбуш, Т. Довбуш, В. Олексюк). Під час зустрічі ЕГ з НПП з'ясовано про можливість вільного доступу викладачів до наукометричних баз, що допомагає їм підтримувати свою наукову активність, публікувати результати досліджень у відомих наукових журналах та брати участь у міжнародних наукових проектах і конференціях. Моніторинг рівня професіоналізму викладачів проводиться відділом забезпечення якості освіти. Згідно зі слів начальника цього відділу Любомира Матійчука результати та рекомендації, які отримані при проведенні моніторингу надаються декану, гаранту та завідувачу кафедри, публікуються на сайті кафедри і є доступними для ознайомлення для здобувачів (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=965>) та викладачів освітньої програми (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=982>). В подальшому вони враховуються і приймаються відповідні заходи щодо підвищення якості навчання та розвитку професійної майстерності викладачів.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В колективному договорі між адміністрацією і трудовим колективом Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя (<https://tntu.edu.ua/storage/pages/00000020/kolektyvnyy-dogovir2020.pdf>) в пункті 2.18 зазначено про створення фонду матеріального преміювання професорсько-викладацького складу та працівників університету за рахунок економії фонду заробітної плати «Оплата праці працівників бюджетних

установ». При використанні фонду керуються позиціями «Положення про порядок преміювання науково-педагогічних та наукових працівників ТНТУ» (<http://surl.li/etnxq>) та положення «Про порядок преміювання працівників ТНТУ ім. І. Пулюя». Преміювання працівників університету проводити за погодженням з профспілковим комітетом. В Статуті ТНТУ в 2.3.5 передбачено, що університет забезпечення високої кваліфікації і професійності науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників, створення умов для їх якісного зростання, формування і розвитку наукових шкіл (<https://tntu.edu.ua/?p=uk/info/documents/statute>). Стимулювання розвитку викладацької майстерності в ТНТУ здійснюється через рейтингове оцінювання викладачів згідно з «Положенням про рейтингове оцінювання виконання цільових показників ефективності роботи науково-педагогічних працівників, кафедр та факультетів ТНТУ» (<http://surl.li/mpohv>). Оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників (НПП) здійснюється за наступними напрямками: наукова діяльність, освітня та науково-методична робота, організаційна робота та міжнародна співпраця. В пункті 3 положення наведений порядок виплати премій за результатами рейтингу оцінювання ефективності роботи НПП. Так, під час онлайн-зустрічі з викладацьким складом з'ясовано, що у 2023 р. відповідно до наказу ректора премії отримали викладачі, які реалізують ОП «Агроінженерія» (А. Бабій, Н Хомик, Т. Довбуш, М. Сташків, А. Довбуш (<http://surl.li/qwuug>)). Також, за зразкове виконання своїх обов'язків, тривалу й сумлінну працю та інші досягнення науково-педагогічних працівників в ТНТУ заохочують шляхом: оголошення подяки, нагородження грамотами тощо. При підписанні контракту, встановлено вимогу щодо проведення НПП відкритих занять, регламентованих «Положенням про планування, проведення, оцінювання відкритих занять та про відвідування занять у ТНТУ» (<http://surl.li/ekque>). При цьому при визначенні терміну контракту обов'язково береться до уваги повнота виконання умов попереднього контракту та результати рейтингового оцінювання, що було підтверджено при спілкуванні з НПП та адміністрацією ТНТУ. Для НПП, які успішно пройшли процедуру захисту дисертації, термін контракту становить 5 років.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильними сторонами ОП є тісна співпраця з роботодавцями та залучення професіоналів-практиків і представників роботодавців як до організації, так і до реалізації освітнього процесу. Викладачі, що залучені до викладання на освітній програмі, мають як академічну, так і професійну кваліфікацію відповідно до дисциплін, які вони викладають. До позитивних практик ЕГ група відносить врахування щорічного рейтингу викладачів під час конкурсного відбору. Сильною стороною також є наявність в ЗВО системи матеріального та морального заохочення викладачів для стимулювання розвитку їхньої професійної майстерності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкістю критерію 6 є відсутність залучення представників закордонних закладів вищої освіти в освітній процес в рамках академічної мобільності. ЕГ група рекомендує наступному навчальному році включити до освітнього процесу практикуючих фахівців з інших країн, щоб здобувачі могли отримати їх цінний досвід і знання. Відсутність участі роботодавців в рецензуванні дипломних проєктів бакалавра та у роботі екзаменаційної комісії під час захисту проєктів відноситься до недоліків, які можна виявити за Критерієм 6. Не зважаючи на автономію закладу ВО, щодо питання створення екзаменаційних комісій, ЕГ рекомендує включити представників роботодавців для атестації здобувачів у 2023-2024 н.р. Цей підхід сприятиме поліпшенню освітнього процесу, оскільки залучення роботодавців до оцінки та організації захисту дипломних проєктів надасть здобувачам можливість отримати корисні поради та рекомендації від практикуючих фахівців у галузі «Агроінженерія».

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОПП «Агроінженерія» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти має достатній рівень узгодженості за підкритеріями 6.1, 6.2, 6.5 та 6.6 і частковим рівням узгодженості за підкритеріями 6.3 і 6.4 (відсутність представників закордонних закладів вищої освіти в освітньому процесі в рамках академічної мобільності та роботодавців у рецензуванні дипломних проєктів бакалавра і в роботі екзаменаційної комісії під час захисту проєктів). Виходячи з аналізу підтверджуючих фактів наданій інформації, питомої ваги окремих підкритеріїв в генеруванні підсумкової оцінки, встановлена достатня відповідність ОПП Критерію 6, з врахуванням рекомендацій.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ТНТУ ім. Івана Пулюя має 14 корпусів та гуртожитків, спортивний комплекс із басейном, науково-технічну бібліотеку, пункти студентського харчування та ін. Присутні укриття, які активно використовуються під час повітряних тривог, корпуси та гуртожитки, обладнані пандусами. Науково-технічна бібліотека (<http://surl.li/evjni>) налічує понад 200 тис. прим., забезпечує доступ до баз Scopus, Web of Science, Springer, ScienceDirect, Cul Online, Research4Life, Springer Link, тощо. Бібліотека надає широкий спектр безкоштовних послуг, у т.ч. електронну доставку документів. Електронний репозитарій ТНТУ, за словами проректора з наукової роботи, має великий фонд оцифрованих матеріалів та є 4-м в Україні за наповненням (<http://surl.li/fifsm>). МТБ кафедри, продемонстрована під час акредитаційної експертизи, має низку спеціалізованих аудиторій та лабораторій, що задіяні у освітньому процесі за ОП Агроінженерія. Зокрема, лабораторії теорії сільськогосподарських машин з макетами різних агрегатів та вузлів; засобів аграрного виробництва із подрібнювачами та змішувачами кормів, обладнанням для первинної обробки продукції, моделями транспортуючих агрегатів; деталей машин зі стендами, макетами редукторів й лабораторними установками; інноваційних технологій з плакатами Claas та LEMKEN, зразками ґрунтообробної техніки LEMKEN, 3D принтером, цифровими засобами вимірювання; енергетичних засобів та автомобілів з навчальними плакатами, стендами та вузлами деталей і механізмів, обладнанням для вивчення фільтраційних систем та гальмування; дослідження матеріалів із дослідними стендами; організації виробництва із робочими вузлами, органами та агрегатами; агротехнології, машин та матеріалів з засобами експериментальних досліджень; електродугового зварювання та наплавлення із специфічним обладнанням та постами для зварювання та наплавлення; електротехніки; теплотехніки; комп'ютерний клас, тощо. Постійно використовується й виробничі потужності стейкхолдерів ТОВ «Компанія ЛАН», ТОВ "АГРОСЕМ", ПП «Агропродсервіс Ярчівці», ПСГА «Нічлава» та ін. Відео-матеріали із докладним представленням МТБ, що використовується під час освітнього процесу за ОП Агроінженерія містяться на сайті кафедри ТХ (<http://surl.li/sfzmbh>). Також, під час огляду МТБ гарантом ОП було продемонстровано функціонал системи ATutor, а саме календар, розклад, журнали, сервіс відео-конференцій, матеріали, опитування, систему авторизації з елементами ШІ та інші функції. На думку ЕГ, питання стану МТБ залишається актуальним, а сама база має необхідність у її розширенні за рахунок сучасної аграрної техніки. У той же час варто відмітити певну виконану в цьому напрямі роботу. За словами завідувача кафедри ТХ та головного бухгалтера, протягом року була закуплена комп'ютерна техніка, медіаобладнання, навчальні стенди та макети, подібні витрати заплановані й на наступний рік. Як здобувачі вищої освіти, так і зовнішні стейкхолдери підтвердили достатність МТБ для надання освітніх послуг за ОП Агроінженерія.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час проведення зустрічей із фокус-групами здобувачів освіти, що навчаються за освітньо-професійною програмою, представниками студентського самоврядування, а також представниками студентського наукового товариства, ЕГ змогла підтвердити, що доступ до всіх інформаційних ресурсів та відповідної інфраструктури закладу вищої освіти є вільним та безкоштовним.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

В момент проведення акредитаційної експертизи навчання у ТНТУ ім. Івана Пулюя проводиться за змішаною формою. В університеті функціонує відділ охорони праці, цивільного захисту та безпеки життєдіяльності (<http://surl.li/sepsy>). Заклад вищої освіти має укриття у навчальних корпусах, що дозволяє забезпечити безпеку учасників освітнього процесу під час проведення офлайн занять, укриття у гуртожитках не передбачено, проте, за домовленістю з власниками для укриття використовуються 7 захисних споруд, розташованих на відстані рекомендованої пішохідної доступності від об'єктів ТНТУ, розраховані на 660 осіб. Всі укриття відображені на сайті університету із активними покликаннями на Google-мапи для швидшого орієнтування на місцевості (<http://surl.li/rkquo>). За словами проректора з адміністративно-господарської роботи, доступ у всі укриття доступний цілодобово, їх стан та доступність постійно перевіряються. Психологічна допомога і підтримка здійснюється кафедрою психології ТНТУ ім. Івана Пулюя (<http://surl.li/seqce>). За словами її представниці, служба надає безкоштовні послуги як здобувачам вищої освіти, так і співробітникам університету. На теперішній час основними каналами зв'язку із відділом є електронна пошта та соціальні мережі, через які можна здійснити й запит на персональне спілкування із практикуючим психологом. Доступною для здобувачів є й скринька довіри, тематичні звернення з якої, за їх наявності, також передаються до відділу. За її ж словами, зараз університет працює над створенням Психологічної служби, що дозволила б оптимізувати роботу із надання психологічної допомоги. Організацію опитувань учасників освітнього процесу проводить відділ забезпечення якості освіти спільно з навчальним відділом, центром електронного навчання та відділом доуніверситетської підготовки, профорієнтації та сприяння працевлаштуванню. Анкети формуються в межах компетентності респондентів та можуть коригуватися за обґрунтованими пропозиціями. Результати опитування висвітлюються на сайті закладу вищої освіти (<http://surl.li/dlbjb>), здобувачі вищої освіти підтвердили проведення та свою участь у періодичних опитуваннях на зустрічі з ЕГ. Зокрема, порівнюючи результати опитування здобувачів першого (бакалаврського) рівня, що навчаються за ОП Агроінженерія щодо рівня їх задоволеності якістю даної освітньої програми та освітнього процесу

в ТНТУ за 2022 та 2023 рік, можна говорити про позитивні зміни, наприклад: рівень ознайомлення із освітньою програмою зріс з 95,6% до 100%, забезпеченість ОК навчально-методичними матеріалами зросла з 80,9% до 89,1%, ознайомленість про роботу студентського самоврядування зросла з 66,2% до 78,2%, тощо.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

На основі вивчення нормативних документів, сайту закладу вищої освіти, та враховуючи результати зустрічей із різними фокус-групами, ЕГ вважає, що освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та психологічна підтримка здобувачів забезпечується у ТНТУ ім. Івана Пулюя на належному рівні. Інформаційну та консультативну підтримку постійно забезпечують декан факультету, гарант освітньо-професійної програми, куратори академічних груп, старости, представники студентського самоврядування. Інформаційна підтримка здобувачів здійснюється й завдяки висвітленню актуальних новин на офіційному сайті закладу вищої освіти (<http://surl.li/sfkow>), кафедри технічної механіки та сільськогосподарських машин (<http://surl.li/qwuug>), та на їх сторінках в соціальних мережах Facebook (<http://surl.li/sfkuq>, <http://surl.li/qwuuu>), YouTube (<http://surl.li/sfkvu>, <http://surl.li/sfkxw>), Instagram (<http://surl.li/sfmpw>), Telegram (<http://surl.li/sfmqk>). Під час спілкування й викладачі й здобувачі запевнили, що для підтримання постійної комунікації застосовується широке коло засобів, а саме, спілкування на заняттях та в позанавчальний час, на консультаціях, з використанням засобів електронного зв'язку та соціальних мереж, що забезпечує достатню підтримку як під час офлайн навчання, так і під час навчання із використанням дистанційних технологій. Система ATutor також дозволяє забезпечувати швидке інформування здобувачів щодо організації освітнього процесу. В університеті існує відділ роботи з молоддю та зв'язки з громадськістю (<http://surl.li/emmny>). За словами представниці відділу, робота їх структурного підрозділу насамперед пов'язана зі студентською молоддю, а саме - питаннями культурно-мистецької, спортивно-масової, виховної роботи. Концепція роботи з молоддю у закладі вищої освіти проголошує невід'ємною складовою цього процесу тісну співпрацю із активом студентського самоврядування, що підтверджується щотижневими нарадами, на яких, за участю представників студентського профкому й заступників деканів із виховної роботи розробляється спільний план заходів та визначаються головні питання на ближчу і подальшу перспективу (<http://surl.li/emnkk>). Студентські структури університету, що включають в себе студентську раду, студентське наукове товариство, студентський профспілковий комітет та студентське містечко, сприяють навчальній, науковій і творчій діяльності студентів, забезпеченню соціального та правового захисту, організації змістовного дозвілля, створенню відповідних умов проживання в гуртожитку (<http://surl.li/rnnfk>). Додаткова соціальна підтримка відбувається через призначення соціальних стипендій, надання можливості проживання у гуртожитках на пільгових умовах. Освітня підтримка забезпечується через забезпечення необхідним програмним забезпеченням, навчальними матеріалами у цифровому (<http://surl.li/eksri>) та друкованому вигляді (<http://surl.li/evjni>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Основним документом, що регулює доступ до освітнього середовища здобувачів з особливими освітніми потребами є Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в приміщення ТНТУ (<http://surl.li/ekmguy>), де описані комплекси заходів, що забезпечують повноцінне залучення таких здобувачів у освітній процес з урахуванням їхніх потреб та можливостей та визначено дії службових осіб щодо забезпечення зручності та комфортності перебування в університеті особам, що потребують допомоги, а також створення умов для якісного їх обслуговування працівниками університету. Тематична сторінка офіційного сайту (<http://surl.li/emfij>) містить також перелік будівель університету, до яких забезпечується можливість доступу та документи, які підтверджують забезпечення безперешкодного доступу до будівель та приміщень ТНТУ (<http://surl.li/sfmgj>). За словами представників менеджменту закладу освіти, університет планує й надалі продовжувати роботу із оптимізації фізичної доступності навчальних корпусів, гуртожитків й інших будівель університету. Це стосуватиметься оновлення або структурних змін у пандусах, створення різноманітних електронних сервісів. На сьогоднішній день, на сайті університету вже присутня опція перетворення зовнішнього вигляду сторінок (збільшення розміру курсору, тексту, зміна тональності та контрасту, тощо) за допомогою Accessibility assistant для користувачів із порушенням зору. Крім того, ТНТУ має розвинену систему для дистанційного навчання з використанням платформи ATutor, що надає можливість здобувачам навчатися в дистанційному режимі. Хоча, за освітньо-професійною програмою, що акредитується, здобувачів вищої освіти із особливими освітніми потребами немає, ЕГ вважає, що наявних у закладі вищої освіти, умов для реалізації їх права на освіту, достатньо.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Основними нормативними документами, які регулюють вирішення конфліктних ситуацій різного характеру в університеті є Кодекс корпоративної етики (<http://surl.li/seoje>), Положення про врегулювання конфліктних ситуацій в ТНТУ (<http://surl.li/ekmhf>), Положення про гендерну політику ТНТУ (<http://surl.li/seosb>), Положення про роботу

органів студентського самоврядування ТНТУ (<http://surl.li/eklzi>), тощо. Згідно цих документів та спираючись на спілкування із різними фокус-групами можна зробити висновок, що процедури виявлення та вирішення конфліктних ситуацій здійснюється на декількох рівнях. При надходженні офіційного звернення на ім'я ректора, створюється комісія з врегулювання конфліктних ситуацій. Персональний склад комісії затверджуються наказом ректора відповідно до виду порушення. Неформальне вирішення конфліктної ситуації можливе за участі представників студентського самоврядування, кураторів академічних груп, завідувача кафедри технічної механіки та сільськогосподарських машин й гаранта ОП. За словами здобувачів, для них доступні фізичні скриньки довіри, електронні форми звернень на сайті університету (<http://surl.li/seovk>, <http://surl.li/fueyg>) та групи у месенджерах й соціальних мережах, що дозволяє їм залишати свої звернення також у такий спосіб. За запевненням здобувачів вищої освіти та представників студентського самоврядування конфліктних ситуацій на освітньо-професійній програмі, що акредитується, не виникало. Відсутність звернень за освітньою програмою Агроінженерія підтвердив й проректор з науково-педагогічної роботи, на чию адресу такі звернення надходять. Окремим пунктом розглядаються повідомлення про корупцію (<http://surl.li/qxjcv>). В університеті діє План заходів спрямованих на запобігання, виявлення та протидію корупції (<http://surl.li/qgetu>). Графік прийому громадян менеджментом закладу вищої освіти (<http://surl.li/emfjo>) та контакти підрозділів університету (<http://surl.li/sepnm>) висвітлені на відповідних сторінках. ЕГ вважає за потрібне відмітити роботу закладу вищої освіти у сфері забезпечення принципів гендерної рівності, реалізація гендерного підходу у функціонуванні університету, забезпечення протидії гендерній дискримінації, сексизму, гендерним стереотипам, тощо. Згідно п.3 відповідного Положення, в університеті призначається координатор, на якого покладено обов'язки організації діяльності закладу вищої освіти з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії насильству й проведення гендерних аудитів (<http://surl.li/seosb>).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Позитивними практиками в межах Критерію 7 ЕГ вважає: 1. Наявність в університеті координатора, яка відповідає за реалізацію гендерної політики, запобігання та протидії насильству та проведення гендерних аудитів, що сприяє створенню освітнього простору європейського рівня. 2. Опція Accessibility assistant для користувачів із порушенням зору на офіційному сайті університету. 3. Систему авторизації користувачів у системі електронного навчання ATutor із використанням елементів штучного інтелекту.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкою стороною за підкритерієм 7.1 ЕГ вважає недостатність матеріально-технічної бази у частині часткової доступності спеціалізованої аграрної техніки. Тому, ЕГ вважає за можливе рекомендувати ЗВО розширити співпрацю зі стейкхолдерами, розглянувши можливість розміщення зразків нової сільськогосподарської техніки у лабораторіях кафедри технічної механіки та сільськогосподарських машин, наприклад, на умовах відповідального зберігання.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОПП «Агроінженерія» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти має достатній рівень узгодженості за підкритеріями 7.2 - 7.6 і частковий рівень узгодженості за підкритерієм 7.1 (часткова доступність спеціалізованої сільськогосподарської техніки). Освітнє середовище закладу освіти є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. Університет забезпечує достатню освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів. Створені достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Виходячи з аналізу підтверджуючих фактів наданої інформації, питомої ваги окремих підкритеріїв в генеруванні підсумкової оцінки, встановлена відповідність ОПП Критерію 7 з врахуванням рекомендацій.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедура моніторингу та перегляду всіх освітніх програм у закладі освіти є чітко регламентованою та регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ТНТУ (<http://surl.li/dnffr>), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості в ТНТУ (<http://surl.li/dkvoe>), Положенням про акредитацію освітніх програм ТНТУ (<http://surl.li/sdliu>), Положенням про порядок розроблення, затвердження, моніторингу та припинення освітніх програм ТНТУ (<http://surl.li/dkvoj>). В цих документах вказані чіткі правила щодо процедур запровадження, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, зазначені також встановлені вимоги до їх структури та оформлення. Впровадження даної освітньо-професійної програми, за словами гаранта ОП, було здійснено зважаючи на її необхідність для регіону, та з урахуванням потреб ринку праці. Перша версія ОПП Агроінженерія була затверджена у 2019 році, друга - у 2022 році. На даний момент затверджений третій варіант освітньої програми, який було розроблено з урахуванням пропозицій та зауважень попередньої акредитаційної експертизи. Враховані були також результати громадського обговорення, пропозиції науково-педагогічних працівників та роботодавців (<http://surl.li/qurjw>, <http://surl.li/qurpik>). На зустрічах з гарантом ОП, авторами відомостей про самооцінювання, академічним персоналом, роботодавцями, здобувачами вищої освіти та відкритій зустрічі було підтверджено, що стейкхолдери можуть вносити свої пропозиції щодо змісту освітньої програми шляхом участі в анкетуванні та особисто, під час засідань кафедри технічної механіки та сільськогосподарських машин, зустрічей Експертної ради роботодавців (<http://surl.li/ekliv>), тощо. За словами представника відділу забезпечення якості освіти, університет також здійснює внутрішній аудит освітніх програм. Проведений ЕГ аналіз процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми підтверджує їх дотримання закладом освіти та відповідність виконання цього підкритерію.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Основною практикою долучення здобувачів вищої освіти до процесу оновлення та моніторингу освітньо-професійної програми, що акредитується, є врахування їх пропозицій, які вони висловлюють під час проведення різного типу опитувань, у тому числі, з питань оцінки якості освітніх компонентів освітньої програми, що здійснюються через систему електронного навчання ATutor (<https://dl.tntu.edu.ua/>). За словами представника відділу забезпечення якості освіти, наповнення анкет періодично переглядається та коригується, на основі результатів попереднього анкетування. Технічною обробкою результатів та їх висвітленням на офіційному сайті університету також займається відділ забезпечення якості освіти (<http://surl.li/dlbjb>). Результати всіх анкетувань також направляються гарантам ОП, деканам факультетів та менеджменту університету. При перегляді освітньої програми позиція здобувачів вищої освіти враховується, також, шляхом запрошення здобувачів освіти на засідання засідань кафедри технічної механіки та сільськогосподарських машин, та участі представників студентського самоврядування у засіданнях Вченої ради університету та факультету. Свою участь у таких засіданнях, під час спілкування із ЕГ, підтвердили як представники студентського самоврядування університету так і факультету. Зокрема, внесення своїх пропозицій, а саме, додавання нових ОК й зменшення кількості кредитів на існуючі, підтвердили під час безпосереднього спілкування із ЕГ представники здобувачів освіти, що навчаються за освітньою програмою Агроінженерія. Така долученість здобувачів до процесу перегляду підтверджується, наприклад, протоколами засідання кафедри технічної механіки та сільськогосподарських машин (<http://surl.li/qurjw>, <http://surl.li/qurpik>, <http://surl.li/sdnln>). ЕГ відзначає й входження до складу робочої групи освітньо-професійної програми здобувача вищої освіти, що навчається за освітньою програмою, що акредитується, що дозволяє говорити про достатній доступ здобувачів освіти до процесу моніторингу та удосконалення освітньої програми. І здобувачі освіти і представники студентської ради запевнили ЕГ у їх можливості вносити ті чи інші пропозиції як особисто від себе, так і як представників широкого студентського загалу. Під час зустрічей, здобувачі вищої освіти повідомили ЕГ, що вони, загалом, задоволені рівнем викладання та наповненістю освітньо-професійної програми.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці мають можливість безпосередньо долучитися до процесу перегляду освітньої програми Агроінженерія кількома шляхами, зокрема, під час засідань Експертної ради роботодавців (<http://surl.li/ekliv>), розширених засіданнях кафедри технічної механіки та сільськогосподарських машин, шляхом опитування (<http://surl.li/rcsfk>) та їх участі у круглих столах, днях відкритих дверей, «Днях кар'єри», «Днях поля», й широкому спектрі неформальних заходів. Активне долучення роботодавців до процесу створення й оновлення освітньо-професійної програми відбувається й за рахунок їх безпосереднього залучення до навчального процесу, як викладачів, використання матеріально-технічних баз їх установ для проведення навчальних занять, проходження практик та написання бакалаврських робіт. Представники роботодавців входять також до складу робочої групи ОП та здійснюють її рецензування. У процесі онлайн спілкування із ЕГ роботодавці підтвердили своє долучення до обговорення змісту та змін у освітньо-професійній програмі Агроінженерія через внесення своїх пропозицій, наприклад, додавання освітніх компонентів фахової підготовки, дотичних, зокрема, до специфіки застосування сільськогосподарської техніки і механізованих технологій агровиробництва, первинної обробки, зберігання та транспортування сільськогосподарської продукції. Найбільш актуальними питаннями для роботодавців, за словами директора ПП «Агропродсервіс Ярчівці», є збільшення часу на практичні заняття, посилення підготовки у галузі гідравлічних систем, електроприводів машин і обладнання сільськогосподарського призначення, системи автоматизації та точного землеробства. Представник ТОВ «Компанія ЛАН» звернув увагу ЕГ й на необхідність володіння випускниками іноземною мовою, не лише на рівні спілкування, а й на рівні можливості проведення адекватного

технічного перекладу, що є дуже актуальним враховуючи рівень нової техніки. Заступник директора Тернопільської філії ДУ «Інститут охорони ґрунтів» зауважив, що у рамках співпраці із ТНТУ ім. Івана Пулюя, їх організація займається навчально-методичною та науково-дослідною роботою зі здобувачами ОП Агроінженерія та представниками кафедри технічної механіки та сільськогосподарських машин, зокрема через проведення семінарів, конференцій, ознайомчих, практичних та лабораторних занять, практичного навчання.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ТНТУ ім. Івана Пулюя за збирання та аналіз інформації щодо працевлаштування випускників відповідає відділі доуніверситетської підготовки, профорієнтації та сприяння працевлаштуванню (<https://job.tntu.edu.ua/>). За словами завідувача відділу, університет забезпечує здобувачів освіти широкими можливостями працевлаштування завдяки проведенню різноманітних заходів та через публікацію вакансій на своєму сайті. З метою збирання інформації про кар'єрний ріст випускників, рівень їх задоволеності займаною посадою, відділ проводить опитування з розрізі освітніх програм. Доступна й «Електронна анкета випускника», яка розміщена на сторінці відділу (<http://surl.li/sdqbg>) та слугує додатковим способом отримання зворотного зв'язку від випускників щодо якості наданих освітніх послуг, задоволеності навчанням, матеріальною базою та практичною підготовкою. Результати цих опитувань публікуються у вільному доступі, зокрема, для випускників ОП Агроінженерія (<http://surl.li/sdzcw>). Існує й опитування роботодавців, яке також проводить відділ доуніверситетської підготовки, профорієнтації та сприяння працевлаштуванню. Анкета роботодавців розміщена на сайті відділу (<http://surl.li/sdzgc>), містить перелік питань щодо відповідності випускників професійним вимогам, здібності до адаптації, рівня їх підготовки та побажань й пропозицій щодо організації освітнього процесу в університеті. Їх результати також публікують у розрізі спеціальностей (<http://surl.li/sdzyi>). На кафедрі технічної механіки та сільськогосподарських машин є відповідальна особа, що збирає інформацію про місця працевлаштування випускників та підтримує з ними контакти. Враховуючи, що за даною освітньою програмою був лише один випуск у кількості 6 осіб, то за його словами, чотири особи продовжили навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, а решта - працевлаштовані у приватних фірмах. Кафедра технічної механіки та сільськогосподарських машин та гарант ОП Агроінженерія підтримують контакти із випускниками освітньої програми й через неформальне спілкування. Існує в університеті й Асоціація випускників (<https://alumni.tntu.edu.ua/>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ТНТУ ім. Івана Пулюя, за словами начальника відділу забезпечення якості вищої освіти, є багаторівневою. Її структура затверджена у Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості в ТНТУ (<http://surl.li/dkvoe>). Одним із постійних заходів, для оцінки якості освітньої діяльності університету та забезпечення відповідності освітніх програм цілям, очікуванням, потребам учасників освітнього процесу, підтвердження актуальності ОП з урахуванням світових та вітчизняних тенденцій, розвитку відповідної галузі знань і затребуваності на ринку праці є щорічна процедура моніторингу та, за потреби, удосконалення освітньої програми. Основними критеріями такого оцінювання якості освітньої програми є її відповідність критеріям, встановленим Положенням про акредитацію освітніх програм ТНТУ (<http://surl.li/sdliu>). До системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти також входять: аналіз публікативної активності науково-педагогічних працівників, сертифікація електронних навчальних курсів, підвищення кваліфікації викладацького складу, опитування здобувачів вищої освіти та викладачів. Результати таких опитувань розміщуються у вільному доступі на сайті університету (<http://surl.li/dlbbj>). Під час спілкування із ЕГ викладачі кафедри технічної механіки та сільськогосподарських машин неодноразово підтверджували свою активну долученість до процесу моніторингу освітньої програми, що акредитується, та системи забезпечення якості освітнього процесу в університеті загалом. Дієвість зазначених процедур підтверджує активне долучення різноманітних зацікавлених сторін до оновлення освітньо-професійної програми Агроінженерія та схвальні відгуки від стейкхолдерів й здобувачів освіти.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Освітньо-професійна програма Агроінженерія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти акредитується Національним агентством забезпечення якості освіти вдруге, після попередньої умовної акредитації. За висновками першої акредитаційної експертизи, структура ОП мала суттєве перебільшення обсягу загальної підготовки над обсягом професійної, що спричинило переобтяження професійно-орієнтованих дисциплін кількістю програмних результатів навчання, що, у свою чергу, зробило їх досягнення проблематичним. У результаті роботи робочої групи було розширено предметну область, змінено акцент підготовки здобувачів ОП у фаховий бік із збільшенням обсягу відповідних фахових освітніх компонентів, які, зараз складають 75 кредитів ЄКТС. Було проведено роботу із перегляду й удосконалення структурно-логічної схеми та матриці відповідності компетентностей і результатів навчання, переведену певну кількість вибіркового дисциплін у обов'язкові, оновлено силабуси ОК, розширено тематику кваліфікаційних робіт. Частина роботи над оновленням змісту та викладання за освітньою програмою

стосувалася матеріально-технічної бази, що використовується під час викладання ОП Агроінженерія, у тому числі, створення спеціалізованих лабораторій. За словами начальника відділу забезпечення якості вищої освіти, за результатами попередньої акредитації було проведено внутрішній аудит ОП, було здійснено перевірку наявності навчально-методичного забезпечення, дотримання вимог до наявних електронних курсів, тощо. За словами авторів відомостей про самооцінювання та представників менеджменту університету, на рівні закладу вищої освіти обов'язково розглядаються пропозиції акредитаційних експертних всіх освітніх програм. Наприклад, було враховано ряд зауважень, що стосувалися висвітлення силабусів всіх освітніх компонент на сторінках кафедр, удосконалення системи формування індивідуального плану студента, було розширено перелік вибіркових дисциплін. Постійної оптимізації, за словами ректора університету, зазнає й безпосередня процедура формування індивідуальної освітньої траєкторії.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

ТНТУ ім. Івана Пулюя має низку локальних нормативних актів, що регулюють питання якості освітнього процесу: Положення про організацію освітнього процесу в ТНТУ (<http://surl.li/dnffr>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в ТНТУ (<http://surl.li/dkvoe>), Положення про оцінювання здобувачів вищої освіти ТНТУ (<http://surl.li/eklyu>), Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу в ТНТУ (<http://surl.li/eksyz>). Відповідно до п. 4 Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в ТНТУ (<http://surl.li/dkvoe>), університет має 5 рівнів системи якості вищої освіти, що ранжуються від здобувачів вищої освіти до менеджменту закладу вищої освіти й наглядової ради. Розглянувши матеріали самооцінювання та взявши до уваги спілкування із різними фокус-групами, ЕГ може зробити висновок, що ТНТУ ім. Івана Пулюя активно працює над постійним підвищенням рівня якості надання освітніх послуг, залучаючи до цього процесу всіх внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів на різних етапах розробки та оновлення освітньої програми. Здобувачів вищої освіти регулярно долучають до опитування щодо якості викладання дисциплін викладачами через сайт електронного навчання ATutor, працює система рейтингування науково-педагогічних працівників та їх преміювання. До процесу внутрішнього забезпечення якості вищої освіти також постійно долучені гарант освітньої програми Агроінженерія, члени робочої групи з її розробки, Вчені ради факультету та університету, різноманітні відділи, викладачі кафедри технічної механіки та сільськогосподарських машин, студентська спільнота та різні групи зовнішніх стейкхолдерів. Така активна долученість до процесів внутрішнього забезпечення якості освіти сприяє покращенню якості освітніх послуг, ефективному впровадженню студентоцентрованого підходу та підвищенню рівня співпраці із роботодавцями. Врахувавши рекомендації попередніх акредитацій заклад вищої освіти також запровадив з вересня 2023 року щомісячний семінар гарантів всіх освітніх програм. На них, за словами гаранта ОП Агроінженерія, розглядаються організаційні та методичні питання проходження акредитаційних експертів за участі експертів НАЗЯВО (<http://surl.li/ronmi>).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Позитивними практиками в межах Критерію 8 ЕГ вважає: 1. Активне залучення студентського загалу до процедур періодичного перегляду освітньої програми та забезпечення її якості. Зокрема здобувач вищої освіти є членом робочої групи розробників з формування та оновлення освітньої програми, що доводить той факт, що здобувачі є реальними та повноцінними учасниками процесу забезпечення якості освітньої програми. 2. Започаткування постійно діючої практики семінарів гарантів освітніх програм з метою надання консультативних послуг та обговорення пов'язаних із якістю освітніх програм питань.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабких сторін у контексті Критерію 8 ЕГ не виявила.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОПП «Агроінженерія» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти має достатній рівень узгодженості за підкритеріями 8.1 - 8.7. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ними процедур розроблення,

затвердження та моніторингу ОП. До процесу моніторингу освітньої програми залучені здобувачі вищої освіти, безпосередньо та через органи студентського самоврядування, роботодавці та представники академічної спільноти. Система забезпечення якості вищої освіти вчасно реагує на виявлені недоліки в освітній програмі та освітній діяльності за нею, в університеті на достатньому рівні сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми. Виходячи з аналізу підтверджуючих фактів наданої інформації, питомої ваги окремих підкритеріїв в генеруванні підсумкової оцінки, встановлена відповідність ОПП Критерію 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Сайт закладу вищої освіти (<https://tntu.edu.ua/>) містить всю необхідну інформацію, що безпосередньо стосується організації освітнього процесу, у тому числі й основні документи, що регулюють правила та обов'язки всіх його учасників. Окрім офіційного сайту, університет має окрему сторінку (<https://docs.tntu.edu.ua/>) із різноманітними типами внутрішніх нормативно-правових актів, що забезпечують прозорість процедур, прав та обов'язків учасників навчального процесу, зокрема: Статут університету (<http://surl.li/dlhfa>), Правила внутрішнього розпорядку (<http://surl.li/dlhfk>), Колективний договір (<http://surl.li/dlhfc>), Положення про організацію освітнього процесу в ТНТУ (<http://surl.li/dnffr>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в ТНТУ (<http://surl.li/dkvoe>), Положення про оцінювання здобувачів вищої освіти ТНТУ (<http://surl.li/eklyu>), Положення про врегулювання конфліктних ситуацій в ТНТУ (<http://surl.li/ekmhf>), Положення про роботу органів студентського самоврядування ТНТУ (<http://surl.li/eklzi>), Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу в ТНТУ (<http://surl.li/eksyz>), документи з питань цивільного захисту (<http://surl.li/emffd>), тощо. ЕГ під час зустрічей, у рамках акредитаційної експертизи, підтвердила обізнаність здобувачів вищої освіти із основними правилами та процедурами, що регулюють загальне провадження освітнього процесу та захист їх інтересів у ТНТУ ім. Івана Пулюя. Базуючись на цьому спілкуванні, ЕГ може зробити висновок про відсутність на освітньо-професійній програмі, що акредитується, фактів чи повідомлень про порушення або недотримання процедур, які регулюють виконання прав й обов'язків всіх учасників освітнього процесу в закладі вищої освіти. У той же час, ЕГ вважає на необхідне відмітити наявність застарілої інформації або взагалі її відсутність на деяких сторінках сайту на момент проведення акредитаційної експертизи, наприклад, у переліку нормативних документів студентського містечка (<http://surl.li/sdesv>) або студентського профспілкового комітету (<http://surl.li/sdesn>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Заклад вищої освіти відображає інформацію щодо обговорення освітніх програм на сторінці "Обговорення проектів освітніх програм" сайту університету (<http://surl.li/mncmm>) та розрізі кафедр відповідних за їх впровадження. За словами гаранта ОП та представника відділу забезпечення якості освіти, проекти освітніх програм оприлюднюються на сайті закладу освіти заздалегідь, до цієї процедури залучаються зовнішні та внутрішні стейкхолдери, а саме, науково-педагогічні працівники університету, що реалізують освітню програму, здобувачі вищої освіти, випускники, роботодавці через Експертні ради роботодавців випускових кафедр і представники академічної спільноти університету й інших ЗВО. Процедура моніторингу та (за потреби) удосконалення освітньої програми є щорічною. На момент проведення акредитаційної експертизи, сторінка обговорення вже містить проект освітньо-професійної програми «Агроінженерія» першого рівня вищої освіти за спеціальністю 208 Агроінженерія на 2024 рік (<http://surl.li/sdjqa>). Докладну інформацію про роботу над освітньо-професійною програмою, що акредитується, включаючи оголошення про проведення громадського обговорення, відгуки й рецензії стейкхолдерів, звіти щодо опитування здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників та витяги протоколів засідань кафедри щодо обговорення саме цієї ОПП, розміщена на окремій вкладці сайту кафедри (<http://surl.li/qwwwe>). Інформація про обговорення освітніх програм відображається також на сторінці новин університету (<https://tntu.edu.ua/>) та кафедри технічної механіки та сільськогосподарських машин (<https://kaf-th.tntu.edu.ua/>). Гарант освітньої програми, зовнішні та внутрішні стейкхолдери підтвердили ЕГ свою активну участь в обговоренні пропозицій до проекту освітньої програми, що акредитується.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Інформація про діючу редакцію освітньої програми, включаючи її мету, характеристику та особливості, доступна всім зацікавленим особам у вільному та необмеженому доступі на сайті університету (<http://surl.li/dlhih>) та кафедри технічної механіки та сільськогосподарських машин (<http://surl.li/qxyib>). Сторінка на сайті кафедри містить також попередні варіанти освітньої програми, що дозволяє бачити внесені в освітньо-професійну програму зміни.

Інформація про освітні компоненти, зокрема їх робочі програми, розміщена на сайті електронного навчання ATutor (<https://dl.tntu.edu.ua/>), а силабуси навчальний дисциплін розміщені на сайті кафедри технічної механіки та сільськогосподарських машин (<http://surl.li/qvssm>). ЕГ вважає, що представлена на сайті університету й кафедри технічної механіки та сільськогосподарських машин інформація є точною та актуальною.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильних сторін за критерієм не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкою стороною за підкритерієм 9.1 ЕГ вважає наявність деякої застарілої інформації або взагалі її відсутність на деяких сторінках сайту, оскільки це обмежує доступ здобувачів та зацікавлених сторін до актуальної та потрібної інформації. Тому, ЕГ пропонує проаналізувати, наповнення сторінок сайту закладу освіти, зокрема тих, що стосуються студентських структур ТНТУ ім. Івана Пулюя, та, за потреби, додати необхідну інформацію.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОПП «Агроінженерія» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти має достатній рівень узгодженості за підкритеріями 9.2 та 9.3 і частковий рівень узгодженості за підкритерієм 9.1 (наявність деякої застарілої інформації або взагалі її відсутність на деяких сторінках сайту). Нормативно-правові документи, що відображають основні права та обов'язки учасників освітнього процесу розташовані на сайті університету й кафедри, що відповідає за провадження освітньої діяльності за ОПП Агроінженерія. Вони знаходяться у вільному доступі та відомі всім учасникам освітнього процесу достатньою мірою. Інформація про освітню програму та її попередні редакції також є загальнодоступною. Виходячи з аналізу підтверджуючих фактів наданої інформації, питомої ваги окремих підкритеріїв в генеруванні підсумкової оцінки, встановлена достатня відповідність ОПП Критерію 9, з врахуванням рекомендацій, особливо враховуючи, що певна робота із додавання та конкретизації зазначеної інформації на момент написання звіту ЕГ вже була проведена.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Войтік Андрій Володимирович

Члени експертної групи

Кириченко Роман Васильович

Прілепо Наталія Володимирівна